

IDĖJOS TARPTAUTININKO SPECIALYBEI „PASAULIO DRAUGAS“ ĮGYVENDINTI

Lietuvos skautijos Užsienio ryšių skyrius[©]
2015

TURINYS

1. Apie tarptautininko specialybę „Pasaulio draugas“	3
2. Specialybės stekiniai ir jų įgyvendinimas.....	6
3. Jaunesniejiskautai.....	6
4. Skautai.....	9
5. Patyrę skautai.....	12
6. Ką veikti per sueigas?.....	17
7. Kimo žaidimas.....	17
8. Simuliacija: „Čispos ir pandjos“	17
9. Simuliacija: „Rafa rafa“	18
10. Simuliacija: „Kultūrų susidūrimas“	19
11. Pratimas: „Saviškiai“	20
12. „Raudonieji ir mėlynieji“	20
13. Žaidimas „Kopėčios“	21
14. Atminties žaidimas.....	22
15. Žaidimas „Klausimai ratu“	23
16. Tarptautinio projekto planavimas.....	25
17. Žaidimai iš viso pasaulio	27
18. Žaidimai, tinkami žaisti lauke ar didesnėje salėje.....	27
19. Žaidimai, tinkami žaisti mažesnėje patalpoje.....	30
20. Laužo žaidimai ir dainos.....	32
21. Kaip susipažinti su skautais iš kitos šalies.....	32
22. Kaip dalyvauti JOTA-JOTI.....	37
23. Rankdarbių idėjos.....	38
24. Įvairios nuorodos	39
25. Skautiškas lietuvių-anglų-prancūzų kalbų žodynėlis.....	43
26. Skautiškas pasikalbėjimų žodynėlis lietuvių-anglų kalbomis.....	45

APIE TARPTAUTININKO SPECIALYBĘ „PASAULIO DRAUGAS“

„Pasaulio draugas“ – tai specialybė, padedanti visiems smalsiems skautams ugdytis tarpkultūrinės kompetencijas. Ką tai reiškia?

Specialybė atsirado siekiant, kad tarptautinį skautavimą patirtų kuo daugiau įvairaus amžiaus organizacijos narių. Juk tarptautinės veiklos...

- atneša naujo įkvėpimo, įvairiapusiškesnės patirties (galima nuveikti ką nors, kam Lietuvoje mažiau progų, pajvairinti savo skautišką patirtį ir pasimokyti iš kitų);
- padeda plėsti akiratį, stiprinti žingeidumą, smalsumą, suvokimą, kad skautai – pasaulinis judėjimas;
- padeda ugdytis toleranciją, savarankiškumą, bendrąsias kompetencijas (tokias kaip komunikavimo, pažinimo, iniciatyvumo ir kūrybingumo bei kitos);

- atneša naujų pažinčių;
- suteikia progą praktiškai pritaikyti užsienio kalbų įgūdžius, prisidėti prie Lietuvos ir Lietuvos skautijos įvaizdžio svetur kūrimo;
- motyvuoja skautus būti aktyvesnius bei ilgiau likti judėjime¹.

Turbūt daugelis svajojame išvažiuoti į didelę tarptautinę stovyklą, bet tikrai nėra priežasties galvoti, kad jei šiandien pat nepavyksta kur nors išvykti, mūsų skautavime negali būti tarptautiškumo. Specialybė – proga paprastai „paragauti“ to, kaip skirtingai ir įdomiai pasaulyje gyvena ir skautauja kiti. Jai įgyti nereikia nei ypatingų žinių, nei priemonių: svarbiausia – noras ir žinojimas, kur gali rasti pagalbos, jei prireiktų!

Šios knygutės funkcija ir yra būti tokia pagalba. Lietuvos skautijoje specialybės įgyjamos tokiais būdais:

- Jaunesnieji skautai specialybes įgyja savo vienetuose (gaujose), jiems padeda draugininkai.
- Skautai specialybes įgyja vienetu, vadovaujami draugininkų, kuriems gali padėti specialybės [instruktorius](#). Taip pat skautai gali dalyvauti Specialybių akademijose.
- Patyrę skautai specialybes įgyja savarankiškai arba Specialybių akademijose.
- Nors ir vadovui, ir skautui iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad kai kurie specialybės punktai reikalauja specifinių žinių ar sugebėjimų ir todėl tai – didelis iššūkis, viskas įveikiama! Specialybę jau išbandė jaunesnieji skautai, skautai ir patyrę skautai, kurie galėtų patikinti, kad iššūkiui įveikiami. Vieni juos įgyvendins išradingiau, rezultatai bus įspūdingesni, kitiems užteks mažesnio žingsnelio. Jei prireiktų pagalbos, galima kreiptis tiesiai į Užsienio ryšių skyrių (international@skautai.lt), kuris yra šios specialybės „šeimininkas“.

¹Lietuvos skautijos vadovų nuomonė, išsakyta apklausoje apie tarptautiškumą jaunimo programoje (2015 m. vasaris-kovas, LS URS).*

KAIP TAPTI SPECIALYBĖS INSTRUKTORIUMI?

URS siekia, kad tarptautininko specialybę įgytų kuo daugiau skautų ir kad kuo daugiau vadovų pasiryžtų patys tapti instruktoriais. Norint tapti instruktoriumi, reikia:

- Būti bent 16 metų amžiaus;
- Susipažinti su specialybės tikslais ir turiniu;
- Padėti specialybę įgyti bent 5 jaunesniesiems skautams, skautams arba patyrusiems skautams;
- Apie tai papasakoti Žmogiškųjų išteklių skyriui (suaugusieji@skautai.lt) ir Užsienio ryšių skyriui (international@skautai.lt). Instruktorius į duomenų bazę įtraukia ir daugiau informacijos suteikti gali Žmogiškųjų išteklių skyrius.

Kad pagelbėtume rečiau susiduriantiems su tarptautiniais reikalais, šioje knygelėje pateikiame įvairių idėjų, kurios galėtų padėti organizuojant specialybės veiklas. Žinoma, tai tikrai nėra vieninteliai įmanomi metodai specialybei įgyvendinti; tikimės, kad padedami šių gairių galėsite paprasčiau susiplanuoti sueigas ir atrasite dar daugiau galimybių! Beje, specialybės emblemų galite įsigyti ten pat, kur įsigyjate ir kitos skautiškos atributikos – [Skautiškoje parduotuvėje](#).

KAIP NAUDOTIS ŠIA KNYGELE?

- Planuojant, kaip nuosekliai siekti specialybės, galima pasinaudoti idėjomis, kurias rasite skyriuje [Specialybės siekiniai ir jų įgyvendinimas](#). Prie kai kurių idėjų – nuoroda į išsamesnį metodo aprašymą žemiau.
- Be abejo, galima tiesiog atsiversti veiklų aprašymus ir pasirinkti: čia rasite [metodų](#), [nuorodų](#) į kitus metodinius išteklius; [idėjų žaidimams](#) ir dainoms, [rankdarbiams](#).
- Kai kurioms specialybės veikloms prireiks pabendrauti su skautais iš užsienio. Jei kol kas tokių dar nepažįstate, čia taip pat pasakojame, [kaip susipažinti su skautų vienetais iš svetur](#).
- Vienas iš tarptautiškumą skatinančių renginių – kasmetinė JOTA-JOTI (tarptautinė skautų „stovykla“ radijo eteryje ir internete). JOTA-JOTI gali tapti puikia proga įgyvendinti bent dalį specialybės, apie tai galite pasiskaityti skyriuje [Kaip dalyvauti JOTA-JOTI](#).
- Jei prireiktų pagalbos su užsienio kalba, knygelės pabaigoje – nedidelis skautiškas žodynelis [lietuvių-anglų-prancūzų kalbomis](#) bei šiek tiek [frazijų pasikalbėjimams angliškai](#).

Na, o galiausiai, primename: specialybės tikslas yra ne „sudėti varneles“ prie visų punktų, o praplėsti supratimo lauką. Taigi, pavyzdžiui, jei jaunesnysis skautas jau moka pasisveikinti penkiomis užsienio kalbomis, paraginkite jį išmokti tą padaryti dar keliomis naujomis... ir t. t. Juk svarbiausia – asmeninė pažanga. Tad linkime puikių naujų atradimų!

SPECIALYBĖS SIEKINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMAS

JAUNESNIEJI SKAUTAI

Specialybę įgijęs jaunesnysis skautas yra pastabus ir žingeidus – moka pastebėti žmonių panašumus ir skirtumus; geba paprastai apibūdinti, kas jis ir iš kur yra; žino, kad pasaulyje žmonės gyvena skirtingai – yra daug kultūrų, religijų, gyvenimo būdų; žino, kad skautų yra ne tik Lietuvoje.

Ko siekiame šia specialybe *Šiek tiek idėjų, kaip tai galima įgyvendinti*

TEORIJA

<p>1. Geba įvardyti, kuo yra panašus ir kuo skiriasi nuo kitų brolių ir sesių iš savo gaujos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kartu su gauja pažiūrėkite snaigių fotografijų, iškarpykite popierinių snaigių. Palyginkite jas: ar būna dvi vienodos snaigės? Susiekite: ar būna pasaulyje vienodų žmonių? • Nupieškite savo gyvenimo „žemėlapij“ (koks aš esu, ką aš veikiu, ką aš mėgstu ir t.t.), palyginkite su gaujos draugų. • Iškirptą žmogaus figūrėlę nuspalvinkite kaip „save“, raskite panašumų ir skirtumų su gaujos draugų piešiniais.
<p>2. Žino, kad pasaulyje yra daug skirtingų kultūrų, religijų ir gyvenimo būdų, gali pateikti keletą pavyzdžių.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pažiūrėkite įdomių filmukų.
	<ul style="list-style-type: none"> • Specialybės sueigas paverskite „kelione aplink pasaulį“: vilkiukai gali aptarti, ką krautųsi į lagaminą, keliaudami į vieną ar kitą šalį; žymėti „aplankytas“ šalis žemėlapyje; taip pat aplink pasaulį keliauti gali pačių susikurtas personažas, o kelionės istoriją galima užrašyti, nupiešti komiksą ir t.t.

	<ul style="list-style-type: none"> • Pakeliauti aplink pasaulį galima ir tokiu būdu: įsigykite gaujos talismaną (pvz. žaislinį vilką). Sukurkite istoriją, kodėl vilkas nori pakeliauti aplink pasaulį, prikabinkite jį prie talismano (kartu su vadovų kontaktiniu el. paštu). Tada įteikite jį kam nors, kas rengiasi keliauti į užsienį (pvz. gal koks nors skautas žada dalyvauti tarptautiniame skautiškame renginyje? Įkalbėkite jį lagamine rasti vietas ir jūsų talismanui!) Keliaujantis žmogus turi užduotį: nufotografuoti vilko keliones (pvz. padaryti nuotrauką, kurioje matytųsi vilkas ir įžymus pastatas), trumpai jas aprašyti ir atsiųsti vilkiukams. O tada perduoti talismaną kam nors kitam, keliaujančiam į dar kitą šalį, kuris turi padaryti tą patį. Idealu, jei talismanas keliautų per skautiškus vienetus, bet iš tiesų jums pagelbėti gali ir ne skautai. Pagalvokite, kaip ir kada vilkiukas galėtų grįžti į Lietuvą. Talismano keliones galite su visa gauja žymėti žemėlapyje.
	<ul style="list-style-type: none"> • Surenkite susitikimą su svečiu iš užsienio. Galbūt, išgirdę apie svečio šalį, vilkiukai norėtų nupiešti, nulipdyti tai, ką sužinojo?
	<ul style="list-style-type: none"> • Kartu išsiųskite keletą atvirukų per Postcrossing. Juose papasakokite apie Lietuvą, kuo esame ypatingi.
<p>3. Pasako, kurias pasaulio šalys žino, ir sužino dar kelias kitas, gali įvardyti, kurios šalys yra Lietuvos kaimynės.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pažaiskite Kimo žaidimą su suvenyrais iš įvairių šalių.
<p>4. Žino, kur pasaulyje yra skautų, gali išvardyti keletą skirtumų tarp skautavimo Lietuvoje ir svetur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pažiūrėkite įdomių skautiškų filmukų. • Parašykite laišką skautams iš kitos šalies. Vilkiukai gali sugalvoti tekstą, parašyti pasisveikinimą, atsisveikinimą tos šalies kalba, o išversti visą laišką į anglų ar kitą kalbą gali padėti vyresni skautai, vadovas arba užsienio kalbos mokytojas. • Bus naudingas ir „Keliaujantis talismanas“ (aprašyta aukščiau). • Susitikite su skautu, dalyvavusiu stovykloje užsienyje.
<p>5. Atpažįsta WOSM lelijėlę ir LS atstovavimo kaklaraištį.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Čia tiks ir žaidimas „Kopėčios“.

PRAKTIKA

<p>1. Išmoksta pasisveikinti ir atsisveikinti, pasakyti, kaip vadinami „vilkai“ ar „vilkiukai / jaunesnieji skautai“ keliomis užsienio kalbomis (kuriomis dar nemoka to padaryti).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kartu sukurkite trumpą filmuką, vaidinimą. Pasižiūrėkite filmukų apie jaunesniuosius skautus kitose šalyse. • Tiks ir žaidimas „Kopėčios“.
<p>2. Išmoksta žaisti bent vieną naują žaidimą iš kitos šalies.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Siekdami specialybės, skatinkite mokytis naujų dalykų. Puiku, jei jau mokate žaisti tarptautinį žaidimą – išmokite dar vieną, kurio anksčiau nežinojote. Žr. Žaidimai iš viso pasaulio.
<p>3. Pabendravesu su žmogumi, pažįstančiu kitokį gyvenimo būdą (pvz. svečiu iš užsienio, kitos šalies skautais, užsienyje gyvenusiu žmogumi, sovietmečiu užaugusiu seneliu ar kt.), randa panašumų ir skirtumų su sau pažįstamu pasauliu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Susitikę su svečiu, leiskite klausimams lieti laisvai! Galite paprašyti svečio iš anksto pasiruošti: išmokyti vilkus kokio nors žaidimo, įdomių frazių, atsinešti nuotraukų. Su vilkais taip pat galite pasiruošti: prieš susitikimą susirašyti, kaip įsivaizduojate svečio šalį, o paskui aptarti, ar viską įsivaizdavote taip, ką naujo sužinojote. Kiek vyresniems galbūt patiks ir pabūti „žurnalistais“ – sudalyvauti „spaudos konferencijoje“, o paskui ją užfiksuoti gaujos metraštyje.

SKAUTAI

Specialybę įgijęs skautas noriai bendradarbiauja su kitų kultūrų atstovais ir geba apibūdinti, aptarti bendravimo ypatumus; turi pagrindinių žinių apie Europos Sąjungą, Lietuvos skautijos narystę WOSM; geba užsienio kalba pristatyti skautišką veiklą.

Ko siekiame šia specialybe **Šiek tiek idėjų, kaip tai galima įgyvendinti**

TEORIJA

1. Žino, kokioms pagrindinėms tarptautinėms organizacijoms priklauso Lietuva ir kokie jų pagrindiniai tikslai.

- Kalbant apie tarptautinių organizacijų tikslus, verta padiskutuoti apie tarpkultūrinio bendravimo ypatumus: kodėl žmonės kartais elgiasi skirtingai? Kodėl kartais nesuprantame vieni kitų? Ką reiškia tai, kad skautai yra „taikos žvalgai“, kaip skautai ir kitos tarptautinės organizacijos ar judėjimai prisideda prie taikos pasaulyje palaikymo? Geriau kontekstą suvokti padės žaidimai „Čispos ir pandjos“, „Rafa rafa“.
- Pažaiskite žaidimą „Kopėčios“, „Atminties žaidimą“.
- Panaudokite skautiškus įgūdžius: skiltys randa įdomių faktų apie tarptautines organizacijas ir užšifruoja juos Morzės abėcėle, tada šifruoja viena kitos faktus.

2. Atpažįsta Europos Sąjungos vėliavą ir himną, gali išvardyti visas Europos Sąjungos valstybes ir pasakyti, kada Lietuva tapo ES nare.

- Pažaiskite žaidimą „ES – ne ES“: žaidimo vedėjas vardija įvairias valstybes, o žaidėjas turi žaibiškai atsakyti, ar valstybė priklauso ES, ar ne. Galite žaisti ir žaidimo „Valgoma – nevalgoma“ principu (sakant valstybę, metamas kamuolys, jei valstybė priklauso ES, kamuolį reikia sugauti, jei nepriklauso – atmušti).
- Apsilankykite Europos informacijos centre (Vilniuje), Europos centre.

3. Atpažįsta pagrindinius krikščionybės, islamo, hinduizmo, budizmo, judaizmo simbolius, žino, kaip vadinasi, ir gali iš ryškesnių bruožų atpažinti šių religijų maldos namus.

- Taip pat tinka žaidimai „Kopėčios“, „Atminties žaidimas“.

	<ul style="list-style-type: none"> Sužinokite daugiau apie šias vietas, aplankykite: bet kurią katalikų bažnyčią; stačiatikių arba sentikių cerkvę, unitų soborą; Kauno, Keturiasdešimt Totorių, Nemėžio arba Raižių mečėtės; Vilniaus arba Kauno choralines sinagogas, kitas Lietuvoje išlikusias sinagogas (jų yra apie 80). Taip pat verta sekti naujienas apie įvairias parodas ir renginius (taip pat ir skirtus vaikams), organizuojamus Azijos menų centro, Konfucijaus instituto bei kitų įstaigų.
4. Išmoksta padainuoti liaudies arba skautišką dainą sveštima kalba.	<ul style="list-style-type: none"> Mokykitės naujų, anksčiau nemokėtų dainų. Idėjų rasite prie nuorodu.
5. Gali paaiškinti, kas yra WOSM ir WAGGS bei kuo šios organizacijos skiriasi.	<ul style="list-style-type: none"> Tinka aukščiau išvardyti žaidimai. Skiltys gali viena kitai sudaryti kryžiažodžius, kurie padėtų įsiminti svarbiausius faktus, įvairias rastas įdomybes apie skautavimą svetur (pavyzdys).
6. Moka pagrindinius skautiškus terminus užsienio kalba, kurios mokosi (pvz.: skiltis, draugovė, kaklaraištis, palapinė, stovykla...), ir gali jais naudodamasis papasakoti apie skautus.	<ul style="list-style-type: none"> Sukurkite filmuką (pvz. draugovės TV reportažą, skirtą užsienio skautams). Surenkite „spaudos konferenciją“, kurioje skautai atsakinėtų vieni kitiems į klausimus apie skautavimą. Gali būti naudingas lietuvių-anglų-prancūzų k. žodynėlis bei angliški pasikalbėjimai.
7. Išmoksta pravesti bent vieną žaidimą iš kitos šalies.	<ul style="list-style-type: none"> Pasimokykite naujų, anksčiau nemokėtų žaidimų. Skautas turėtų ne tik pats sudalyvauti žaidime, bet ir gebėti paaiškinti jo taisykles kitiems (žaidimą pravesti, pavyzdžiui, savo skilčiai). Idėjos – skyriuje Žaidimai iš viso pasaulio.

PRAKTIKA

1. Apsilanko kitos nei savo išpažįstama religija maldos namuose, užsienio valstybės kultūros centre, įvairias kultūras atspindinčioje parodoje, muziejuje ar panašioje vietoje, apibendrina patirtį. ARBA: suorganizuoja pasaulio tautų vakarą.	<ul style="list-style-type: none"> Pasaulio tautų vakare dalinkitės tuo, ką patys sužinojote apie pasirinktą tautą ar valstybę! Pagaminkite patiekalų, išmokite kelias frazes tos šalies kalba ir t.t. Kiekviena skiltis gali sužinoti kuo daugiau apie vieną šalį, vakarą galite pradėti nuo spėliojimo: skiltys turi atspėti viena kitos pasirinktas šalis, užduodamos „taip-ne“ klausimus. Žygelio pavyzdys: tarpkultūrinio žygio po Vilnių maršrutas.
--	---

<p>2. Pagamina daiktą, susijusį su pasirinkta šalimi/kultūra, gali apie jį papasakoti (pvz. pagamina patiekalą, nupina tradicinę apyrankę ar kt.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Paskaitykite skyrių Rankdarbių idėjos.
<p>3. Surenka bent penkių skirtingų šalių skautų uniformos nuotraukas ir jas pristato savo skilčiai/ draugovei.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nuotraukas nesunku rinkti stovyklose, internete. Užuoť spausdinę ar rodę nuotraukas kompiuterio ekrane, galite jas nuspiešti ir pasidaryti piešinių parodą būkle.
<p>4. Susipažįsta su skautu (arba skiltimi, draugove) iš kitos šalies ir kuo nors pasidalina (pvz. išmoko vieni kitus žaidimo, dainos, apsikeičia laiškais ar kt.). Apibendrina patirtį.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gali praversti skyrius Kaip susipažinti su skautais iš kitos šalies. • Šiam specialybės iššūkiui bus ypač naudinga JOTA-JOTI. • Galite drauge paskaityti Lietuvos skautijos narių pasakojimų iš tarptautinių stovyklų ar įspūdžių kitose organizacijose, juos rasite nuorodų skiltyje.
<p>5. Perskaito kelias anksčiau neskaitytas skirtingų tautų pasakas, bent vieną pasaka savo skilčiai / draugovei ir apibendrina įspūdžius.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pasaka padarys dar didesnį įspūdį, jei ją suvaidinsite vieni kitiems – o gal, pavyzdžiui, jaunesniesiems skautams?

PATYRĘ SKAUTAI

Šią specialybę įgijęs patyręs skautas aktyviai gillinasi į tarptautinius reikalus, pasaulines organizacijas ir jų sprendžiamas problemas, turi pagrindinių žinių apie pasaulinį skautų judėjimą, gali diskutuoti apie bendravimą tarp kultūrų.

Ko siekiame šia specialybe *Šiek tiek idėjų, kaip tai galima įgyvendinti*

TEORIJA

<p>1. Gali keliais sakiniais papasakoti apie kiekvieną iš Lietuvoje tradicinėmis pripažįstamų 9 religinių bendruomenių ir bendrijų (lotynų apeigų katalikų, graikų apeigų katalikų, evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų, ortodoksų (stačiatikių), sentikių, judėjų, musulmonų sunitų, karaimų).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Susitikite su bent kai kurių iš šių religinių bendruomenių atstovais arba apsilankykite jų maldos namuose, kitose susijusiose vietose.
<p>2. Gali išsamiai papasakoti apie vieną pasirinktą užsienio šalį, kurioje yra skautų.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Draugovėje/skiltyje surenkite „Tarptautinį vakarą“ arba patyrusių skautų „konferenciją“, kurioje kiekvienas pristatintų pasirinktą šalį. Praveskite jaunesniems skautams sueigą apie pasirinktą šalį.
<p>3. Perskaito Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, žino, kada ir kodėl ji paskelbta, kas pasaulyje stebi, kaip žmogaus teisių laikomasi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Prieš kalbant apie žmogaus teises, tarptautines organizacijas, verta padiskutuoti apie tarpkultūrinio, tarptautinio bendravimo ypatumus: kodėl žmonės kartais elgiasi skirtingai? Kodėl kartais nesuprantame vieni kitų? Ką reiškia tai, kad skautai yra „taikos žvalgai“, kaip skautai ir kitos tarptautinės organizacijos ar judėjimai prisideda prie taikos pasaulyje palaikymo? Geriau kontekstą suvokti padės žaidimai-simuliacijos „Čispos ir pandjos“, „Rafa rafa“, „Kultūrų susidūrimas“. Taip pat suorganizuokite veiklą, kurios padės geriau suprasti, ką reiškia lygybė ir nelygybė, stereotipai, tolerancija, tabu ir kitos aktualios temos. Pavyzdžių rasite Salto Youth leidinyje: Take a Step Forward (19 psl.), This Land is My Land (22 psl.), Ambassadors` Tea Party (33 psl.), Welcome to My Village (84 psl.), iš to paties leidinio lietuviškai išversti pratimai apačioje – „Saviškiai“, „Raudonieji ir mėlynieji“.

	<p>Taip pat „Visi skirtingi – visi lygūs“ leidinyje: „Europietišku juokų konkursas“ (76 psl.), „Eurotraukinys“ (78 psl.), „Atspėk, kas ateis vakarienės“ (88 psl.), „Sala“ (98 psl.), „Etiketės“ (108 psl.) ir kt. Daug medžiagos apie žmogaus teises bei praktines ugdomąsias veiklas rasite leidinyje „Compass: A Manual on Human Rights Education with Young People“.</p>
<p>5. Žino, kokie yra Jungtinių Tautų tūkstantmečio vystymosi tikslai ir Vystymosi po 2015 m. darbotvarkės uždaviniai, kokia skautų veikla prisideda jų siekiant.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Informacija apie tūkstantmečio vystymosi tikslus (EN), taip pat lietuviškai. Šie tikslai, išskelti 2000 m. ir numatyti pasiekti iki 2015 m., yra: <ol style="list-style-type: none"> 1. perpus sumažinti skurdą ir nepriteklių pasaulyje; 2. garantuoti visuotinį pradinį išsilavinimą; 3. užtikrinti lygias moterų ir vyrų teises; 4. dviem trečdaliais sumažinti vaikų iki 5 m. mirtingumą; 5. trim ketvirtadaliais sumažinti gimdyvių mirtingumą; 6. sustabdyti ŽIV ir kitų užkrečiamųjų ligų plitimą; 7. užtikrinti darnų ekonominį ir aplinkos vystymąsi; 8. plėtoti pasaulinę partnerystę vystymosi labui. • Ne viskas buvo pasiekta iki 2015-tųjų, tad yra rengiama ir 2015 m. rudenį planuojama priimti Vystymosi po 2015 m. darbotvarkė, kuri numatys, kokių svarbiausių tikslų pasaulis sieks ateityje. • Apie WOSM bendradarbiavimą su JTO. • Messengers of Peace projektų visuomenei puslapis.
<p>6. Gali paaiškinti, kas yra ir kada įkurtos WOSM ir WAGGGS, kokie jų tikslai, logotipai, į kokius regionus jos skirstomos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Naudingos informacijos rasite prie nuorodų. • Pažaiskite žaidimus „Kopėčios“, „Klausimai ratu“, „Atminties žaidimą“.
<p>7. Gali paaiškinti pagrindinius WOSM Europos regiono struktūros ir veiklos ypatumus, iš nuotraukų pažinti Europos regiono komiteto narius, žino, kas kiek laiko vyksta WOSM konferencijos ir jaunimo forumai.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tinka aukščiau išvardyti žaidimai. • Susipažinkite su LS atstovų įspūdžiais iš Europos ir pasaulio skautų konferencijų, pasakojimais apie WOSM (rasite prie nuorodų). • WOSM Europos regionas priklauso Europos jaunimo forumui. Pasidomėkite, ką jis veikia. • Pasirinkite keletą nacionalinių skautų organizacijų, priklausančių Europos regionui, ir pasidomėkite jų programa, skirta patyrusiems skautams. • Susipažinkite su pasauline WOSM jaunimo programos politika.

	<p>Peržiūrėkite Europos regiono naujienas. Kokias veiklos kryptis palaiko Europos regionas? Kurios naujienos aktualios patyrusiems skautams?</p> <p>Įdomios informacijos rasite ir Rovernet puslapyje.</p>
<p>8. Žino, kokie Europos regione vykstantys skautiški renginiai skirti jo amžiaus grupei, kur apie juos susirasti informacijos ir kur kreiptis pagalbos, norint į juos nuvažiuoti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Susipažinkite su LS URS kiekvieną mėnesį leidžiamu naujienlaiškiu „Tarptautinės galimybės“. Išsirinkite kelis renginius ir sužinokite apie juos daugiau. • Pasidomėkite Agora, Roverway, World Scout Moot, World Scout Jamboree.
<p>9. Palaiko ryšį su draugais/ kontaktais užsienio skautiškose organizacijose</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gali būti naudingas skyrius Kaip susipažinti su skautais iš kitos šalies. • Suorganizuokite Skype pokalbį visai šilčiai. • Iškelkite vieni kitiems iššūkį ir kartu jį įgyvendinkite, paskui aprašykite jį Skautatinklyje. • Sužinokite apie skautišką specialybę ar projektą, kurį vykdo jūsų draugai kitoje šalyje, papasakokite jiems apie kokią nors lietuvišką specialybę. Tada įgyvendinkite vieni kitų specialybes (gal ir apsikeiskite emblemomis?)

PRAKTIKA

<p>1. Aptaria bent tris naujienas, susijusias su žmogaus teisių pažeidimais arba jų apsauga, šiuos pavyzdžius argumentuotai susieja su konkrečiais Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos straipsniais.</p>	
<p>2. Pasirenka „karštą“ naujieną ir apie ją padiskutuoja su pažįstamais kitų šalių skautais.</p>	
<p>3. Pasirenka įdomią temą, apie kurią skaitė naujienose iš užsienio skautiškų organizacijų arba WOSM, ir surengia diskusiją apie ją savo šiltyje.</p>	

<p>4. Žygyje, stovykloje ar išvykoje savarankiškai arba su skiltimi suorganizuoja veiklą, susijusią su skirtingų kultūrų pažinimu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tai gali būti įvairios simuliacijos, Tarptautinis vakaras, Protmūšis, Rytų kovos menų pamokos... • Jei gyvenate mieste, galite suorganizuoti veiklą pagal „Atraskite skirtumų pėdsakus“ iš „Visi skirtingi – visi lygūs“ leidinio (170 psl.) • Kai kuriose Lietuvos vietovėse, pavyzdžiui, Vilniuje, galima susiorganizuoti žygį po vietas, susijusias su įvairiomis šalimis, kultūromis ar religijomis.
<p>5. Parengia tarptautinių mainų projekto programą ir planą, kaip ieškos finansavimo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Šio punkto tikslas nėra suplanuoti visas smulkias tarptautinių mainų projekto detales. Tikslas – pajusti, ką reiškia ieškoti projekto idėjos, formuluoti tikslus, numatyti įgyvendinimo eigą. Žinoma, galbūt plano sudarymas įkvėps ir realiam įgyvendinimui? Pasinaudokite pagalbine amintine.
<p>6. Sugalvoja ir įgyvendina akciją arba sėkmingą jauniesiems skautams viena iš šių progų:...</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ...Tarptautinė gido diena (vasario 21 d.), Tarptautinė rasinės diskriminacijos panaikinimo diena (kovo 21 d.), Kultūros diena (balandžio 15 d.), Europos diena (gegužės 9 d.), Pasaulinė kultūrų puoselėjimo diena (gegužės 21 d.), Tarptautinė Afrikos diena (gegužės 25 d.), Pasaulinė pabėgėlių diena (birželio 20 d.), Pasaulio gyventojų diena (liepos 11 d.), Pasaulio lietuvių vienybės diena (liepos 17 d.), Tarptautinė taikos diena (rugsėjo 21 d.), Pasaulinė turizmo diena (rugsėjo 27 d.), Tarptautinė vertėjų diena (rugsėjo 30 d.), Pasaulinė pašto diena (spalio 9 d.), Pasaulinė maisto diena (spalio 16 d.), Jungtinių tautų organizacijos diena (spalio 24 d.), Tarptautinė tolerancijos diena (lapkričio 16 d.), Žmogaus teisių diena (gruodžio 10 d.), Tarptautinė migrantų diena (gruodžio 18 d.)
<p>7. Sugalvoja ir savarankiškai arba su skiltimi įgyvendina iniciatyvą bendruomenei/ visuomenei, prisidedančią prie Jungtinių Tautų tūkstantmečio vystymosi tikslų įgyvendinimo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nors JT tūkstantmečio vystymosi tikslai (ir juos pakeisianti Vystymosi po 2015 m. darbotvarkė) yra didelis užmojis, jų siekiama įvairiuose lygmenyse. WOSM palaiko jaunus žmones, kurie imasi vietinio lygmens iniciatyvų, skatinančių galvoti apie pasaulinių problemų sprendimo būdus. Taigi vykdydami šį iššūkį, galėtumėte visų pirma susipažinti su pasirinkta problema, kaip ji sprendžiama pasaulyje. Tada sugalvoti nedidelę iniciatyvą, kuri padėtų geriau suprasti, kas tai per tikslai ir kaip kiekvienas iš mūsų galime jų siekti. Tai gali būti bet kas nuo medžių sodinimo iki edukacinės veiklos vaikams iš mažiau galimybių turinčių šeimų.

KĄ VEIKTI PER SUEIGAS?

Čia rasite kai kurių aukščiau esančiose lentelėse minėtų veiklų išsamesnius aprašymus. Daugiau įdomių idėjų galima rasti:

- Didžiosios Britanijos Scout Association paruoštos veiklos, susijusios su Japonija (Pasaulinės skautų stovyklos Japonijoje proga): [idėjos užsiėmimams](#) ir „[Metai japoniškai](#)“ (ENG)
- [„Visi skirtingi – visi lygūs“ metodika](#) (LT)
- [Christian Aid – Simulation Games for Youth Groups](#) (ENG)
- [Salto-Youth Value the Difference Resource Pack](#) (ENG)
- [Salto-Youth Travelling Cultural Diversity Folder Pack](#) (ENG)
- [Compass: A Manual on Human Rights Education with Young People](#) (ENG)
- [Irish Girl Guides Outreach Pack, Section Two](#) (ENG)

KIMO ŽAIDIMAS

Jaunesnieji skautai

Priemonės: Įvairūs daiktai, suvenyrai, nuotraukos ir pan., atspindintys įvairias pasaulio šalis. Idealiai – bent po vieną daiktą iš kaimyninių Lietuvai valstybių.

Ką veikti: Duokite vilkams pačiupinėti, pakilnoti visus daiktus. Kartu paspėliokite, iš kurios šalies kiekvienas iš jų galėtų būti atkeliavęs. Paklausinėkite, ar žino, kur ta šalis, gal dar yra girdėję kokių nors įdomių faktų ar net patys buvo nukeliavę. Jei turite žemėlapią ar gaublį, galite susirasti, kur tos šalys yra.

Tada pabandykite pažaisti vieną iš Kimo žaidimo variacijų, kaip įprasta.

SIMULIACIJA: „ČISPOS IR PANDJOS“

skautai (vyresni), patyrę skautai

Priemonės: Čispų ir pandjų kultūrų aprašymai (žr. žemiau).

Kaip: Šį [pratimą](#) Peace Corps naudoja, kad padėtų savo savanoriams suvokti tarpkultūrinio bendravimo ypatumus. Siūlome supaprastintą pratimo variantą, kurį galite pakoreguoti ir pagal savo poreikius.

Veiklai reikės vidutinio dydžio grupės. Visus dalyvius padalinkite į dvi grupes, viena iš jų priklauso „čispų“, kita – „pandjų“ tautai. Grupėms duokite jų kultūros aprašymą ir skirkite šiek tiek laiko, kad (atskirose patalpose) visi aprašymą išsinagrinėtų ir šiek tiek pasirepetuotų, kaip atrodo tos kultūros atstovo elgesys.

Tu esi pandja:

- Pandjos nemėgsta pradėti pokalbio ir kalba tyliai, lėtai ir po nedaug. Plepūs žmonės pandjoms atrodo kvaili.
- Pandjos yra labai mandagūs: kreipiasi pavarde („pone Petraiti“), visada sako „jūs“ ir pan.
- Pandjos labai nemėgsta, kai kiti žmonės prie jų prisiliečia. Kito žmogaus prisilietimą laiko įžeidimu.
- Kalbėdami pandjos nemėgsta žiūrėti pašnekovui į akis.

Tu esi čispa:

- Čispos mėgsta bendrauti, ir dažniausiai bendrauja labai draugiškai. Nuo pirmos pažinties akimirkos jie į tave kreipsis „tu“, „bičiuli“ ir pan., niekada nesakys „jūs“. Visada kreipiasi vardu.
- Susipažindami su naujais žmonėmis, čispos mėgsta apkabinti juos per pečius, o kalbėdamiesi mėgsta stovėti arti kito žmogaus.
- Čispos turi įprotį kalbėti garsiai ir po daug. Tylintys žmonės jiems atrodo nemandagūs.

Tada čispos ir pandjos vėl sueina į vieną patalpą. Tolesniam etapui galima sudaryti poras iš 1 čispos ir 1 pandjos arba veikti visa grupe. Vedėjas paaiškina, kokioje situacijoje yra atsidūrę visi žaidėjai, pavyzdžiui: Tu keliauji į tarptautinį skautų centrą Kanderštege, Šveicarijoje. Liko viena kelionė autobusu. Atėjęs į autobusų stotelę pamatai, kad be tavęs ten stovi tik dar vienas žmogus. Liko penkios minutės, iki kol atvažiuos autobusas. Įsivaizduok, kad esi toje stotelėje, ir šalia tavęs yra tas žmogus. Kas vyksta?..

Tada visi dalyvauja simuliacijoje. Laikui pasibaigus, susėskite ir parefleksuokite: ką čispos galėtų pasakyti apie pandjas? Ką pandjos galėtų pasakyti apie čispas? Kaip jautėsi abu? Ar buvo kokių nors neįprastų momentų, kodėl? Bendravimo barjerų? Kaip juos būtų galima pašalinti? Ar taip būna realiame gyvenime? Ką daryti, kai žmonių įpročiai visiškai skirtingi, o reikia būti vieniems šalia kitų?

SIMULIACIJA: „RAFA RAFA“

skautai (vyresni), patyrę skautai

Trukmė: 1,5 valandos

Dalyvių skaičius: 12-40

Erdvė: dvi atskiros patalpos

Priemonės: popierius, rašikliai, galima kokias nors atributikas kiekvienai grupei (kepurės, skaros, drabužiai ar kt.), po „draugystės ženklą“ kiekvienai grupei.

Kaip: Tai – dar vienas žaidimas, naudojamas tarpkultūrinėms kompetencijoms ugdyti. Panašus, kiek sudėtingesnis žaidimas „Bafa bafa“ daugiau taikomas vyresniems žmonėms. „Rafa rafa“ turėtų tiktai vyresniems, pritaikius – ir jaunesniems paaugliams.

Dalyviai padalijami į dvi grupes. Abiem grupėms skiriama 20-25 minučių pasiruošti: jie priklauso skirtingoms kultūroms; kiekviena kultūra turi savo elgsenos taisykles, mąstymo įpročius – grupėms skiriama laiko tam sugalvoti. Duokite apytikslės gaires, kokios taisyklės turėtų atsirasti: kaip šios kultūros žmonės sveikinasi, kokie yra vyrų ir moterų santykiai, kaip žiūri į svetimšalius, kaip pasiskirstoma valdžia – yra vienas, keli lyderiai, sprendimus priima visi ir kt. Galima variacija: kiekvienai kultūrai duoti po vieną-kelias balionus ir pasakyti, kaip jų kultūroje su balionu elgiamasi (arba leisti sugalvoti patiems): pvz. balionas visada turi būti ore, jį liesti galima tik trumpai, negalima laikyti rankose; balionas visada turi būti ant stalo, kėdės, lentynos, bet ne ant grindų, taip pat negali būti vienoje vietoje ilgiau nei 5 sekundes; balioną galima liesti tik dviem pirštais; balioną galima liesti tik abiem rankomis; į balioną visada žiūrimą kaip į nešvarų, purviną dalyką; balionas kelia baimę ir t.t.

Baigus ruoštis, ateina metas „ekspedicijai“. Po vieną žmogų iš abiejų kultūrų keliauja aplankyti kitos grupės. Tikslas – pabendrauti ir bebendraudant (ne tiesiogiai klausinėjant) pabandyti išsiaiškinti, kokios yra kitos kultūros taisyklės. Atvykęs turi konkretų vaidmenį, kurio priimanči grupė iš anksto nežino: jis gali būti studentas, politikas, benamis... „Ekspedicija“ trunka 10 minučių.

Sugrįžę į savo grupes, atstovai papasakoja savo įspūdžius. Tada vyksta antra „ekspedicija“ (siunčiamas kitas atstovas), kurios tikslas yra sėkmingai įsilieti į kitą kultūrą. Atvykęs turi elgtis pagal visas priimančios kultūros taisykles. Jei jam tai pavyksta, grupės lyderis įteikia „draugystės ženklą“. Jei pažeidžiama kokia nors taisyklė, lyderis turi teisę stabdyti žaidimą ir išsiųsti atvykėlį atgal. Tokiu atveju siunčianti grupė sprendžia, ar šįkart siųs tą patį, ar kitą žmogų, o gal kelis žmones. Žaidimas baigiamas, kai abi grupės gauna „draugystės ženklus“.

Pasibaigus antrajai ekspedicijai, grupės susirenka vienoje patalpoje ir pristato, ką sužinojo apie viena kitos taisykles, ir reaguoja į pristatymus.

Tada diskutuojama: Kaip jaučiasi žmogus, atsidūręs kultūroje, kurios vidinių taisyklių nežino? Kokie jausmai apima, kai matai, kad atvykęs žmogus elgiasi ne pagal jūsų vidines taisykles? Kartais tai, kas įprasta mums, gali būti neįprasta kitiems. Ar galite pateikti pavyzdžių iš gyvenimo? Kokių mūsų kultūroje yra „taisyklių“, įpročių, kurių žmogus iš kitur gali iškart nežinoti ar nesuprasti? Ką galima padaryti, kad prie kitokių „taisyklių“ pratęs žmogus tavo kultūroje jaustųsi jaukiai ir saugiai?

SIMULIACIJA: „KULTŪRŲ SUSIDŪRIMAS“

patyrę skautai

Tai – panaši į „Rafa rafa“, „Čispa ir pandja“ simuliacija (žr. [čia](#) 53 psl.). Didesnė grupė padalijama į kelias mažesnes grupėles (po 4-5 žmones), kiekviena grupelė susigalvoja vidines savo kultūros taisykles: „Mums svarbiausia vertybė yra...“; „Kad atkreiptume kitų dėmesį, mes...“; „Pirmąkart susitikę kitą žmogų, mes...“; „Mes dažnai naudojame žodį (frazę)...“; „Mes labai gerbiame žmones, kurie...“

Tada kiekvienai grupei duodama kokių nors medžiagų (pvz. laikraščiai ir lipni juosta, markeriai, papuošimai ir kt.) ir duodama užduotis: įsijautus į savo kultūros rolę, pastatyti tiltą. Kas penkios minutės po vieną žmogų iš kiekvienos grupelės turi pereiti į kitą grupelę (reikia toliau elgtis pagal savo susigalvotos kultūros taisykles). Taip daroma, kol visi galutinai susimaišo.

Pabaigus užduotį, aptariamas darbas grupėse – vienaalytėse ir mišrioje, iškilusios situacijos, ar ir kaip buvo bandoma įsilieti į kitos grupės darbą ir kita.

PRATIMAS: „SAVIŠKIAI“

patyrę skautai

Pagal „Salto Youth“ leidinį.

Priemonės: lipnūs lapeliai arba lipdukai. Kai kurie lipdukai turėtų būti vienodi, pvz. penki raudoni skrituliai, penki kvadratai ir t.t. Visiems dalyviams turėtų užtekti po lipduką, vienas lipdukas turėtų būti unikalus (nepanašus į jokių kitų).

Kaip: Grupė užsimerkia, tada žaidimo vedėjas ant kaktų priklijuoja po lipduką. Tada vedėjas sako: „Atsimerkite ir susiskirstykite grupėmis nekalbėdami“ (daugiau nieko sakyti nereikia). Tada žaidėjai skirstosi grupelėmis. Kai atsiranda grupelės, žaidimo vedėjas paprašo grupelių susėsti.

Aptariama: Ar esate patenkinti savo grupe, kodėl? Kaip sudarėte grupelę? Ar buvote pasyvus, ar aktyvus žaidėjas? Jei grupėmis susiskirstėte pagal lipdukus, kodėl taip padarėte? Ar žaidimo vedėjas jums liepė skirstytis pagal lipdukų spalvą, formą? Jei jums grupė nepatiko, kodėl neišėjote į kitą? Ar išstūmėte ką nors iš grupės? Gal jus kas nors išstūmė? Pakalbėkite, kad pratimas buvo apie tai, kaip įsivaizduojame, kas žmones sieja ir skiria, kaip juos skirstome į grupes.

„RAUDONIEJI IR MĖLYNIEJI“

patyrę skautai

Pagal „Salto Youth“ leidinį.

Priemonės: kėdės, sėdmaišiai, rašikliai, pieštukai, raudoni ir mėlyni lipnūs lapeliai.

Kaip: Prieš pradėdami, išdalykite daliai grupės mėlynus, daliai – raudonus lapelius. Mėlynieji yra privilegijuota grupė: jie sodinami kambario priekyje, gauna patogias kėdes. Raudoniesiems kėdžių nelieka arba jie turi sėdėti ant grindų ir pan.

Grupėms duodama užduotis: kiekvienas grupės narys turi nupiešti, ką reiškia „lygybė“. Mėlyniesiems duodama kiek tik nori popieriaus, rašiklių, pieštukų. Raudoniesiems duodami tik 3-4 lapai popieriaus ir keletas pieštukų. Mėlynajai grupei leidžiama kalbėti, raudonoji nuolat tildoma. Į mėlynosios grupės klausimus pratimo vedėjas kreipia dėmesį ir noriai atsakinėja, o raudonuosius ignoruoja.

Veikla turėtų trukti 15-20 minučių. **Aptarkite:** Kaip jautėsi mėlynieji ir raudonieji? Ar mėlynieji kreipė dėmesį į raudonuosius? O raudonieji? Kaip abi grupės bendravo, jei bendravo? Kokį rezultatą pasiekė abi grupės? Ar procesas turėjo įtakos rezultatui? Kodėl ir kaip? Ką reiškia turėti „privilegijų“? Ar turite pavyzdžių iš savo gyvenimo?

Kitas panašus užsiėmimas – „Tiesiog padaryk tai“ („[Visi skirtingi – visi lygūs](#)“ leidinio 103 psl.).

ŽAIDIMAS „KOPĖČIOS“

turinį galima pritaikyti visoms amžiaus grupėms

Priemonės:

- Žaidimo lenta: tinklelis 10x10, langeliai sunumeruoti nuo 1 iki 100, tarp kai kurių langelių nutiestos „kopėčios“.
- Žaidimo kauliukas ir figūrėlės ar pan. skirtingoms komandoms pažymėti.
- Užduočių kortelės.
- Įvairios priemonės, reikalingos užduotims.

Taisyklės:

1. Žaidėjai pasidalija į kelias komandas ir išsirenka, kuri pirmoji pradės žaisti.
2. Komanda pradeda pirmajame langelyje ir meta kauliuką. Kad galėtų paeiti į priekį per išskirtusių akučių skaičių, komanda pirmiausia turi išsitraukti užduoties kortelę ir įvykdyti užduotį arba atsakyti į kortelėje užrašytą klausimą.
3. Jei atsistojama ant langelio, iš kurio kopėčios veda į aukštesnę eilutę, keliamas į viršų. Kopėčios veda tik į viršų, ne į apačią. Originalus žaidimo variantas dar turi „gyvates“, kurios žaidžiančių komandą siunčia į žemesnę eilutę, tačiau kadangi šiame žaidime komandos turi būti suinteresuotos įgyvendinti užduotis, galima žaisti ir be „gyvačių“.
4. Laimi pirma komanda, pasiekusi 100-tąjį langelį.

Užduotys gali būti labai įvairios, priklausomai nuo specialybės punktų ar net patyrimo laipsnių, kurių skautai siekia. Pavyzdžiui, paklauskite apie pasaulinę skautų stovyklą (World Scout Jamboree), jos istoriją; WOSM emblemą; parodykite kitos šalies skautų nuotrauką ir paspėliokite, kokios šalies tai skautai (kartais galima atpažinti iš nacionalinio kaklaraiščio spalvų); parodykite mečetę, sinagogą, ir paklauskite, kas tai; parinkite įdomių faktų apie pasaulio skautus – pvz. kad pirmasis Mėnulyje išsilapinęs žmogus taip pat buvo skautas – sugalvokite klausimų apie tai. Vietoj paprastų klausimų galite sugalvoti iššūkių, tokių kaip išlankstyti origami, su kiniškomis valgymo lazdelėmis pernešti krūvelę riešutų nuo vieno stalo ant kito, pažaisti skautiškas šaradas, pasisveikinti 10 kalbų, praveisti žaidimą iš kitos šalies, atpažinti 20 valstybių vėliavas ir t.t.

ATMINTIES ŽAIDIMAS

skautai, patyrę skautai

Priemonės: Užtektinai klausimų-atsakymų kortelių (žr. žemiau).

Kaip: Tai yra alternatyva tradiciniam protmūšiiui ar viktorinai, taip pat bet kokiam „teorijos“ mokymuisi. Žaidimas žaidžiamas įprasto „Atminties“ (Memory) žaidimo principu:

- Ant stalo arba grindų stačiakampiu išdėliojama ~20-30 kortelių. Žaidėjai paeiliui verčia po dvi korteles. Jei kortelės sudaro porą, jos paliekamos atverstos (arba išimamos); jei ne – vėl užverčiamos.
- Šiame žaidime porą sudaro klausimų-atsakymų kortelės. Pvz. klausimui Kada Lietuva įstojo į Europos Sąjungą? reikia rasti atsakymą 2004 m. Kad būtų paprasčiau, galima poras rašyti vienoda spalva.
- Atvertę korteles, net jei jos nesudaro poros, neskubėkite užversti: pasiaiškinkite, ar kas nors žino teisingą atsakymą, padiskutuokite, jei klausimas sudėtingesnis. Keliskart atvertus tą pačią kortelę, informacija įsimins savaime.
- Tarp klausimų-atsakymų, galite įmaišyti užduočių: atvertus užduoties kortelę, reikia ją įvykdyti. Užduotys gali būti įvairios: „surišk draugystės mazgą“; „sugiedok Europos himną“; „pasakyk, kurios iš šių valstybių priklauso Europos Sąjungai“; „papasakok, ką tau reiškia posakis visi skirtingi – visi lygūs“ ir pan.

ŽAIDIMAS „KLAUSIMAI RATU“

patyrę skautai

Priemonės: Pasiruoškite „klausimų banką“ – kuo daugiau klausimų iš vienos ar įvairių temų. Apytikriai sugrupuokite juos pagal sudėtingumą.

Apie ką: Dar viena alternatyva tradiciniam protmūšiai ar viktorinai. Šis žaidimas, kurio idėja atsirado iš Jungtinės Karalystės televizijos žaidimo „Silpniausioji grandis“ (Weakest Link), tinka, kai reikia įsiminti įvairios faktinės informacijos arba ją „atšviežinti“ (pvz. kada gimė BP, kiek skautų yra pasaulyje, kur įvyko pirmoji pasaulinė skautų stovykla, ką reiškia WOSM emblema ir t.t.). Šiame žaidime vieno grupės nario klaida „skandina“ visą grupę, taigi grupė suinteresuota, kad visi jos nariai išmanytų temą kuo geriau. Kita vertus, žaidimo vedėjas turi būti labai atidus, kad vienas ir tas pats žmogus nebūtų silpniausioji grandis kiekviename raunde (suteikti jam šansą pasitaisyti, pakartoti tą patį klausimą, užduoti lengvesnį klausimą ir pan.). Tinkamai moderuojant, net ir silpniausias žaidėjas šiame žaidime turi šansą patirti sėkmę.

KAIP ŽAISTI:

1. Visi žaidžia kaip viena komanda. Kiekvieno sėkmė padeda visai komandai žengti pirmyn, kiekvieno klaida komandą stabdo. Susėskite visi ratu (žaidimo vedėjas gali stovėti).
2. Taškai renkami, atsakinėjant į klausimus paeiliui ratu ir renkant taškus pagal skalę („kopėtėles“). Nupieškite ją ant popieriaus lapo: 10, 50, 100, 500, 1000, 5000 taškų (gali būti ir kitokios „pakopos“). Už pirmą teisingai atsakytą raundo klausimą skiriama 10, už antrą – 50 ir t.t. taškų.
3. Jei į klausimą atsakoma neteisingai, komanda taškų negauna, grįžtama į skalės pradžią ir pradedamas naujas raundas, t.y. už kitą klausimą bus vėl skiriamas mažiausias taškų skaičius.
4. Bet kuriuo momentu, prieš užduodant klausimą, žmogus, kurio eilė atsakinėti, gali pasakyti „bankas“ – tuomet į komandos „banką“ nukeliauja tiek taškų, ant kurio „kopėtėlių“ laiptelio komanda buvo, o kitas klausimas vėl bus vertas mažiausio taškų skaičiaus. Pvz. jei pagal skalę kitas klausimas turėjo būti 1000 taškų, bet žaidėjas prieš užduodant klausimą pasakė „bankas“, į „banką“ keliauja 500 taškų, o žaidėjui iškart po to užduotas klausimas bus vertas vėl tik 10 taškų (grįžtama į skalės pradžią). „Banke“ taškai kaupiasi (sumuojasi).
5. Kiekvienas atsakinėja individualiai, kai ateina jo eilė. Draudžiama pasakinėti.

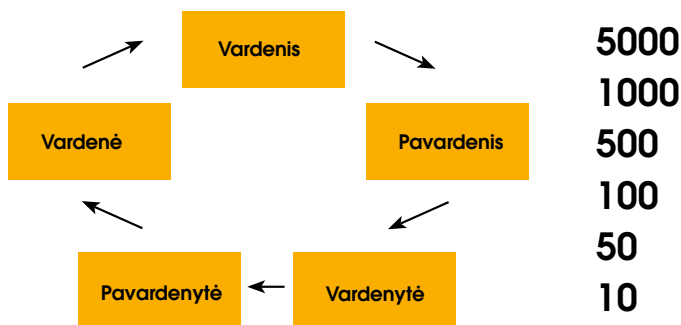
Patarimai:

1. Nusistatykite komandos tikslą, pvz. į „banką“ surinkti 15 tūkst. taškų. Kuo ambicingesnis tikslas, tuo smagiau!
2. Klausimus moderatorius turėtų parinkti pagal skiriamų taškų skaičių (mažiau taškų – lengvesnis klausimas), bet ir atsižvelgti į individualius žaidėjo gebėjimus.

Reikia suteikti galimybę kiekvienam patirti sėkmę, tačiau ir atkreipti jo dėmesį į tai, kur dar reikėtų pasitempti.

- Kai į klausimą buvo atsakyta neteisingai, paklauskite, gal kas žino tinkamą atsakymą, jei ne – pasakykite. Nepalikite klausimo neatsakyto. Keblius klausimus pakartokite kelis kartus ateinančiuose raunduose – ilgainiui visai komandai jie taps pažįstami iki skausmo. Tikslas yra įsiminti, o ne sukirsti vieną ar kitą žmogų.

Skamba painiai? Iš tiesų pradėjus žaisti, žaidėjai labai greitai perpras taisykles. Kai komandą apims azartas, bus sunku sustoti! Kad būtų šiek tiek aiškiau, kaip žaidimas atrodo praktiškai, štai pavyzdys. Žaidėjų ratas ir nusistatytos taškų pakopos:

ŽAIDIMO EIGOS PAVYZDYS:

Išmetus burtus, pirmasis klausimas tenka Vardeniui.

Klausimas 1,

Vardeniui: Kas yra Latvijos sostinė?

Vardenis: Ryga.

Taip !! Komanda kopia aukštyn į 50 taškų zoną.

Klausimas 2,

Pavardeniui: Kas yra Prancūzijos sostinė?

Pavardenis: Paryžius.

Valio!! Kopiame į 100 taškų zoną.

Klausimas 3,

Vardenytei: Kas yra Kinijos sostinė?

Vardenytė: Pekinas.

Jau esame 500 taškų zonoje!

Pavardenytė: Bankas!

Į komandos banką keliauja 100 taškų (lape „BANKAS“ įrašome skaičių 100).

Kitas klausimas vertas 10 taškų.

Klausimas 4, Pavardenytei: Kurioje šalyje yra Maskva?

Pavardenytė: Rusijoje.

Vėl kopiname į 50 taškų zoną.

Klausimas 5,

Vardenei: Kokia ilgiausia pasaulio upė?

Vardenė: Nilas.

Puiku! Keliaujame į 100 taškų zoną.

Klausimas 6,

Vardeniui: Kas sunkesnis – kilogramas švino ar kilogramas pūkų?

Vardenis: M... Kilogramas švino?

Deja... :) Abu sveria vienodai. Krentate atgal į 10 taškų zoną. Kadangi niekas prieš užduodamas klausimą nepasakė „bankas“, naujų taškų banke neatsirado – ten vis dar yra 100 taškų. Klausimas 7, skirtas Pavardeniui...

TARPTAUTINIO PROJEKTO PLANAVIMAS

patyrę skautai

Vienas iš pat. skautų specialybės punktų prašo sugalvoti idėją tarptautiniam projektui ir parengti šio projekto planą. Nors specialybei įgyti paties projekto įgyvendinti nebūtina, siūlome planą rengti kuo realistiškesnį: gal tai iš tiesų įkvėps ką nors panašaus nuveikti?

Galvodami idėją, galite eiti dviem keliais:

1. Rasti realiai planuojamą įgyvendinti užsienyje renginį, stovyklą ir susiplanuoti, kaip į ją važiuotumėte, kokie jūsų tikslai, kokių papildomų iššūkių sau išsikeltumėte ir t.t.
2. Sugalvoti savo veiklą užsienyje, pvz. su draugove-partnere iš kitos organizacijos.

Abiem atvejais galite pasinaudoti šia atmintine:

Kas	Tiksliau	√ / X
Ideja	Apibrėžkite projekto tikslą ir uždavinius – ką norite patirti, pasiekti, išmokti, sužinoti.	
	Ištyrinėkite sritį, su kuria susijęs jūsų projektas – susirinkite informacinės medžiagos, pasidomėkite panašiais projektais.	
	Sugalvokite projektui pavadinimą.	
	REALIAME PROJEKTE reikėtų pranešti URS, kad ruošiatės tarptautinei skautavimo veiklai.	
Veiklos	Susiplanuokite, ką konkrečiai galite nuveikti, sukurti, pasiekti, padaryti, kad pasiektumėte savo tikslą	
Žmogiškieji ištekliai	Ar turite pakankamai žmonių savo vienetė / organizacinėje grupėje?	
	Ar yra kokių nors papildomų kompetencijų, kurias turėtų įgyti projekto organizacinė grupė prieš pradėdant veiklas?	
	Kokių išorės partnerių jums reikės šioms veikloms?	
	Kaip juos rasite?	
Kelionės maršrutas	Kokio pobūdžio partnerystė tai bus (kokio įsitraukimo iš partnerių tikėtės ir kaip tą įsitraukimą užtikrinsite)?	
	Kaip atrodys pats maršrutas? Kokį transportą rinksitės?	
Finansai	Kelionė	
	Nakvynės	
	Maistas ir kitos kasdienės išlaidos	
	Papildoma įranga	
	Atributika (grupės marškinėliai, emblemos ir pan.)	
	Suvenyrai partneriams	
	Pašto išlaidos	
	Dalyvio mokesčiai ir pan.	
	Kitos išlaidos	
Organizacija	Galimybė gauti finansinę ar kitokią paramą (daiktais, nakvynės vieta ir kt.)	
	Pareigybės grupėje (kontaktinis asmuo ir kt.)	
	Informacijos sklaida tarp dalyvių	
	Užsienio kalbos, kuriomis teks bendrauti	
	Kelionės dokumentai (pasai – jei už ES ribų, tėvų leidimai nepilnamečiams – jei už Šengeno zonos ribų, vizos)	
	Draudimas – medicininis, kelionės	
	Krizių planas: numatykite, kokių netikėtų situacijų gali iškliti ir kaip jas spręsite	
	Įrangos nuoma arba gabenimas	
Susiplanuokite, ką darysite, projektui pasibaigus (įsivertinimas, sklaida, tąsa).		

ŽAIDIMAI IŠ VISO PASAULIO

Pažaiskite žaidimų, kuriuos vaikai – skautai ir ne skautai – žaidžia įvairiose pasaulio šalyse. Kai kurie iš jų bus labai panašūs į jau pažįstamus lietuviškus žaidimus; be abejo, taip pat yra įvairių žaidimų, kurie prie lietuviškų laužų atkeliavo iš kitų šalių ir kitų kalbų. Viską aprašyti būtų neįmanoma užduotis – čia galite pasisemti idėjų pradžiai. Žaidimai surinkti iš įvairių šaltinių ([Traditional Children's Games from Around the World](#), [Ipl2](#), [Parents.com](#), [Boy Scout Trail](#) ir kiti). Paieškoję internete ar pakalbėję su bičiuliais iš kitų šalių, tikrai atrasite daugybę smagių žaidimų. Verta pasidomėti ir šiais kiek sudėtingesniais populiariais žaidimais:

- Prancūzijoje gerai žinoma **Petankė**;
- Britų ir airių vaikų mėgstamas žaidimas **Rounders**;
- Klasikinis Rytų Azijos šalyse žinomas žaidimas **Go** ir kt.

Nepamirškite prieš žaisdami pasikalbėti apie šalį, iš kurios žaidimas atkeliavęs.

ŽAIDIMAI, TINKAMI ŽAISTI LAUKE AR DIDESNĖJE SALĖJE

Drakonas	
Šalis: Kinija	Žaidėjų skaičius: Kad susidarytų pakankamai ilgas „drakonas“
Vieta: Užtektinai erdvės bėgiojimui	Papildomos priemonės: nėra

Žaidėjai susikimba į kuo ilgesnę liniją – „drakoną“, - laikydami vienas kitam už pečių. Priekinis žaidėjas – drakono „galva“ – bando pagauti paskutinį žaidėją – drakono „uodegą“. Visi kiti stengiasi sukliudyti „galvai“ pagauti „uodegą“. Kai „galvai“ pavyksta, „galva“ atsikabina nuo „drakono“, o „uodega“ tampa „galva“. Kai lieka du žaidėjai, žaidimas pradedamas iš naujo.

Viščiukai ir vanagas	
Šalis: Kinija	Žaidėjų skaičius: 4+
Vieta: Užtektinai erdvės bėgiojimui	Papildomos priemonės: nėra

Vienas žaidėjas išrenkamas „vanagu“, visi kiti yra „viščiukai“, tik vienas iš jų – „mama višta“. Mama višta atsistoja priekyje, o viščiukai susikimba vorele už jos. Vanagas stengiasi pagauti viščiukus, vištos tikslas – juos apsaugoti. Pagautas viščiukas tampa vanagu, o vanagas keliauja į voros galą arba tampa mama višta.

Pilolo	
Šalis: Gana	Žaidėjų skaičius: ~6
Vieta: Erdvė lauke	Papildomos priemonės: pagaliukai arba akmenukai (gali būti ir monetos – po vieną kiekvienam žaidėjui)

Išrenkamas žaidimo vedėjas, nubrėžiama finišo linija. Visi žaidėjai užsimerkia ar nūsuka, tada žaidimo vedėjas paslepia pagaliukus/akmenukus/monetas sutartoje žaidimo teritorijoje. Kai vedėjas sušunka „Pilolo!“ („Metas ieškoti!“), žaidėjai turi kuo greičiau surasti vieną paslėptą pagaliuką/akmenuką/monetą ir bėgti iki finišo linijos. Pirmasis atbėgęs laimi vieną tašką. Tuomet keičiamasi vaidmenimis ir žaidžiama toliau. Laimi surinkęs daugiausia taškų.

Unč – nič (Viršus – apačia)	
Šalis: Pakistanas, šiaurės Indija	Žaidėjų skaičius: 4+
Vieta: Erdvė lauke, kur būtų daug vietų pasilypėti (nuvirtusių medžių, akmenų, supynių, suoliukų ir pan.).	Papildomos priemonės: nėra

Žaidėjai klausia gaudytojo: „Viršus ar apačia?“ Jei gaudytojas pasako „viršus“, tai reiškia, kad būti ant žemės (t.y. žemiausiame lygyje) nesaugu; gaudytojas gali pagauti bet ką, kas stovi ant žemės, o tie, kas palipa aukščiau (pvz. ant suoliuko, akmens, šaligatvio plytelės), yra saugūs. Jei gaudytojas pasirenka apačią, viskas vyksta atvirkščiai – būti ant žemės saugu. Pirmasis pagautas tampa nauju gaudytoju.

Žaidimas su kamuoliu	
Šalis: Australija	Žaidėjų skaičius: 5+
Vieta: Šiek tiek erdvės kamuoliui mėtyti rate	Papildomos priemonės: kamuolys ar kamuoliukas

Žaidėjai sustoja ratu ir ima mėtyti vieni kitiems kamuoliuką. Kai kas nors kamuoliuko nepagauna, jis turi priklaupti ant vieno kelio. Antrą kartą nepagavus, klaupiamasi ant dviejų kelių, paskui ant žemės dedama viena, antra alkūnė, galiausiai – smakras, o paskui žaidėjas iškrenta iš žaidimo.

Akmenėlių gaudynės

Šalis: Graikija

Žaidėjų skaičius: 5+

Vieta: Erdvė lauke, kurioje pasirenkami „namai“ – medis, siena, stulpas ar pan.

Papildomos priemonės: akmenėlis (gali būti saga, mažas rutuliukas)

Žaidėjai sustoja viena eile (petys prie peties), atsisukę į žaidimo vedėją. Vedėjas vienoje rankoje laiko akmenėlį ir eina palei eilę, vaidindamas, kad kiekvienam žaidėjui į ranką deda akmenėlį (kaip „Žiedo dalijime“). Kai akmenėlis iš tiesų įkrenta į vieno iš žaidėjų rankas, šis žaidėjas kuo greičiau bėga „namų“ link. Jo tikslas – nubėgti, paliesti „namus“, grįžti ir atiduoti akmenuką žaidimo vedėjui. Kiti žaidėjai tuo metu gaudo pirmąjį. Pagavęs tampa nauju žaidimo vedėju. Jei bėglys nepagaunamas, vedėju tampa jis.

Spalvų lenktynės

Šalis: Ispanija

Žaidėjų skaičius: 5(+)

Vieta: Didesnė erdvė

Papildomos priemonės: nėra

Gaudytojas šaukia spalvos pavadinimą, tada visi žaidėjai ieško aplink tos spalvos daiktų. Tuo metu gaudytojas gaudo žaidėjus. Palietę tos spalvos daiktą, žaidėjai yra saugūs, bet jei spalva ne ta arba gaudytojui pavyko sugauti žaidėją, šis tampa nauju gaudytoju.

Vilko laikrodis

Šalis: Italija, Prancūzija ir kt.

Žaidėjų skaičius: 5(+)

Vieta: Didesnė erdvė

Papildomos priemonės: nėra

Vienas žaidėjas – „vilkas“ – stovi, atsisukęs nugarą į kitus, maždaug 5 metrų atstumu. Kiti žaidėjai šaukia: „Vilke vilke, kiek dabar laiko?“ Vilkas sušunka laiką, pvz. 10 valandų. Sušukdamas vilkas pasižiūri per petį. Tada kiti turi paeiti arčiau vilko tiek žingsnių, kiek pasakyta valandų. Tada vėl šaukiama. Kai žaidėjai visai priartėja prie vilko, vilkas šaukia „Laikas valgyti!“ Žaidėjai tada stengiasi grįžti iki starto linijos, o vilkas juos gaudo. Sugautasis tampa nauju vilku.

Antis, antis, žąsis

Šalis: Daug šalių turi šio žaidimo variantų

Žaidėjų skaičius: 4(+)

Vieta: Didesnė erdvė

Papildomos priemonės: nėra

Žaidėjai sėdi ratu. Vienas žaidėjas – „lapė“ – eina aplink ratą ir priliečia kiekvieną žaidėją, sakydama „antis“, kol pasirenka vieną, kurį pavadina „žąsimi“.

Pavadintasis turi bėgti ir stengtis pagauti „lapę“, o „lapės“ tikslas – atsisėsti į „žąsies“ vietą. Jei „lapei“ pavyksta, likęs be vietos žaidėjas tampa nauja „lape“. starto linijos, o vilkas juos gauda. Sugautasis tampa nauju vilku.

ŽAIDIMAI, TINKAMI ŽAISTI MAŽESNĖJE PATALPOJE

Kongki Noli

Šalis: Korėja

Žaidėjų skaičius: 2+

Vieta: -

Papildomos priemonės: Penki nedideli akmenukai

Akmenukai paberiami ant žemės. Vienas žaidėjas meta akmenuką į orą ir bando ir sugauti išmestąjį, ir pačiupti dar vieną akmenuką nuo žemės, kol pirmasis nenukrito. Turėdamas du akmenukus, meta juos į orą ir bando paimti trečią ir t.t. Antrame žaidimo lygyje žaidėjas turi nuo žemės pagriebti du akmenukus, išmetęs vieną. Trečiame lygyje - paimti tris; ketvirtame - keturis; penktame - visus. Paskutinis lygis: žaidėjas išmeta visus akmenukus ir mėgina sugauti juos išorine plaštakos puse, paskui daro tą patį, tik gauda delnu. Žaidėjas gauna tiek taškų, kiek pagavo akmenukų.

Semut, Orang, Gadža (Skruzdė, žmogus, dramblys)

Šalis: Indonezija

Žaidėjų skaičius: 2+

Vieta: -

Papildomos priemonės: -

Tai yra Sumatros saloje žaidžiamas „akmuo, popierius, žirklys“ variantas. Žaidėjai sugniaužia rankas į kumštį ir skaičiuoja iki trijų, o su skaičiumi keturi parodo vieną iš ženklų (ir pasako pavadinimą žodžiu):

- ištiestas mažasis pirštas reiškia „skruzdėlę“ (semut)
- ištiestas rodomasis pirštas reiškia „žmogų“ (orang)
- ištiestas nykštys reiškia „dramblį“ (gadža)

Dramblys nugali žmogų, nes yra stipresnis; žmogus nugali skruzdę, nes gali ant jos užlipti; skruzdė nugali dramblių, nes gali įlįsti jam į ausį ir sukandžioti iki pasitimo.

Gogo'im

Šalis: Izraelis

Žaidėjų skaičius: 2+

Vieta: -

Papildomos priemonės: 100 (arba mažiau, bet bent 20) abrikosų kauliukų; tiks ir maži akmenukai arba gilės. Kiekvienam žaidėjui taip pat reikia batų dėžutės, kurių dangtelyje būtų išpjautos 6 įvairių dydžių skylutės (mažiausia skylutė turėtų būti vos didesnė už go-go).

Vasarą Izraelio vaikai žaidžia su abrikosų kauliukais, vadinamais go-go.

Kiekvienai dėžės skylutei priskiriamas taškų skaičius (daugiausiai – 1, mažesniems – 2, 5, 10, 50, 100). Žaidėjai atsistoja už pusantro metro nuo dėžutės ir bando įmesti kauliukus į kito žaidėjo dėžutę. Jei pataiko, kitas žaidėjas turi atiduoti tiek savo kauliukų, kiek taškų verta skylutė. Jei žaidėjas nepataiko į dėžę, jis praranda mestąjį kauliuką.

Skaičių žaidimas

Šalis: Prancūzija

Žaidėjų skaičius: 7+

Vieta: -

Papildomos priemonės: viena kėdė mažiau, nei yra žaidėjų. Raištis akims užrišti.

Žaidėjai susėda ratu ant kėdžių ir išskaičiuoja. Žaidėjai turi prisiminti savo skaičių. Vienas žaidėjas atsistoja viduryje užrištomis akimis ir sako du skaičius, pvz. „du“ ir „šeši“. Šie du žaidėjai turi tyliai pasikeisti vietomis. Viduryje esantis žaidėjas bando užimti vieną iš kėdžių, kol ant jos niekas neatsisėdo. Jei jam pavyksta, jis gauna to žaidėjo, kuriam kėdė buvo skirta, numerį, o žaidėjui, likusiam be kėdės, užrišamos akys, ir žaidimas tęsiasi toliau.

Įdomumo dėlei galite pažaisti, naudodami skaičių pavadinimus užsienio kalba.

Nim

Šalis: Kinija

Žaidėjų skaičius: 2

Vieta: -

Papildomos priemonės: 16 akmenėlių, makaronų, pupelių, pagaliukų ar pan.

Klasikinis žaidimas, turintis įvairių variacijų. Pirmiausia išdėliojami akmenėliai: pirmoje eilėje – 7, antroje – 5, trečioje – 3, ketvirtoje – 1. Žaidėjai savo ėjimu paima 1-3 (arba kiek nori, jei taip susitariama) akmenukų iš bet kurios vienos ir tos pačios eilės. Tikslas – padaryti taip, kad kitas žaidėjas būtų priverstas paimti paskutinį akmenėlį.

LAUŽO ŽAIDIMAI IR DAINOS

Tikrai mokate ar bent jau esate girdėję ne vieną iš svetur atkeliavusį žaidimą, tinkamą žaisti prie laužo. Kai kurie jų sėkmingai prigijo lietuviškomis versijomis, kitus galima išgirsti žaidžiamus ir užsienio kalba. Štai keli pavyzdžiai, kuriuos galbūt esate girdėję, o jei ne – nesunku išmokti:

Story of my pony

Pavyzdys: <https://www.youtube.com/watch?v=VOrfBsp3W6Y>

Žodžiai:

Here`s a story of my pony, story of my big fat pony, here`s a story of my pony, this is what they told me

Front to front to front, my baby, side to side to side, my baby, back to back to back, my baby

This is what they told me.

Žaidėjai stovi ratu, viduryje stovi „ponis“. Visi pradeda dainuoti ponio dainelę, o „ponis“ šuoliuoja aplink ratu. Atėjus žodžiams „Front to front“, „ponis“ išsirenka vieną iš stovinčių ratu ir šoka kartu – priekiu, šonu, nugarą. Dainelei prasidėjus iš naujo, jie jau abu eina šokti rato viduryje, ties žodžiais „Front to front“ išsirenka po stovintį rate ir t.t. Žaidimas baigiasi, kai visi tampa „poniais“.

Down in the jungle

Pavyzdys: <https://www.youtube.com/watch?v=9xUGGxzj3ew>

Kaip ir daugumos dainų atvejų, ši turi įvairių versijų. Štai viena žodžių versija:

Waaaaaay..... down in the valley where nobody goes

There was a wishy washy washer woman washing her clothes

She goes ooh-uh, she goes ooh-uh, she goes ooh-uh, she goes ooh-uh,

That`s how the wishy washy washer woman washes her clothes!

Toliau žodžiai keičiasi: dries her clothes, folds her clothes, smells a rose ir kt.

Mažas ryklis (Baby shark)

Pavyzdys: <https://www.youtube.com/watch?v=cPaM0y4VRps>

Žodžiai:

Baby shark, do-doo do-do-do-doo (x3), baby shark!
 Mamma shark, do-doo do-do-do-doo (x3), mamma shark!
 Daddy shark, do-doo do-do-do-doo (x3), daddy shark!
 Grandma shark, do-doo do-do-do-doo (x3), grandma shark!
 Grandpa shark, do-doo do-do-do-doo (x3), grandpa shark!
 Lady swim, do-doo do-do-do-doo (x3), lady swim!
 Sees a fin, do-doo do-do-do-doo (x3), sees a fin!
 Swimming fast, do-doo do-do-do-doo (x3), swimming fast!
 Shark attack, do-doo do-do-do-doo (x3), shark attack!
 Happy shark, do-doo do-do-do-doo (x3), happy shark!

Lietuviška versija:

Mažas ryklis, tiu-tiu tiu-tiu-tiu-tiu (x3), mažas ryklis!
 Mama ryklė, tiu-tiu tiu-tiu-tiu-tiu (x3), mama ryklė!
 Tėtis ryklis, tiu-tiu tiu-tiu-tiu-tiu (x3), tėtis ryklis!
 Sena ryklė, tiu-tiu tiu-tiu-tiu-tiu (x3), sena ryklė!
 Senas ryklis, tiu-tiu tiu-tiu-tiu-tiu (x3), senas ryklis!
 Mergaitė plaukia, tiu-tiu-tiu-tiu-tiu (x3), mergaitė plaukia!
 Pelekas, tiu-tiu-tiu-tiu-tiu (x3), pelekas!
 Sotus ryklis, tiu-tiu tiu-tiu-tiu-tiu (x3), sotus ryklis!

Sakiau aš bum čiki bum (I said a-boom chicki-boom)

Pavyzdys: https://www.youtube.com/watch?v=6SyyLoxv_eM

Žodžiai kartojami paskui vedėją įvairiais stiliais (garsiai, tyliai, žemu balsu, po vandeniu ir t.t.).

Žodžiai:

I said a Boom Chicka Boom (x2)
 I said a Boom Chicka Rocka Chicka Rocka Chicka Boom
 Uh huh, oh yeah, one more time!

Lietuviška versija:

Sakiau aš bum čiki bum (x2)

Sakiau aš bum čika raka čika raka čika bum

Aha, o taip, dar kartelį!

Labas, aš – Džo! (Hi! My name is Joe)

Pavyzdys: <https://www.youtube.com/watch?v=SdaA1PFyuR8>

Visi kartoja žodžius paskui vedėją ir kiekvieną kartą prideda vis naujų judesių (žr. video pavyzdį). Šios dainos versijos taip pat keliauja po pasaulį, pvz. taip žodžiai skamba itališkai: <https://www.youtube.com/watch?v=Z6YojZ5o56s>

Žodžiai:

Hi, my name is Joe!

And I work in a button factory.

I've got a wife and three kids,

And one day my boss said to me:

Hey Joe, are you busy?

I said no.

He said: then push this button with your left hand.

...right hand ...left foot ...right foot ...head ...tongue

Paskutinį kartą į klausimą Are you busy sakoma Yes!

Lietuviška versija:

Labas, aš – Džo!

Aš dirbu fabrike,

Turiu žmoną ir tris vaikus.

Vieną dieną bosas klausia:

Ei, Džo, užsiėmęs?

Sakau jam: ne!

Tada jis sako: tai spausk šį mygtuką kaire ranka.

...dešinė ranka ...kaire koja ...dešinė koja ...galva ...liežuviu

El baile de la fruta

Pavyzdys: <https://www.youtube.com/watch?v=0cayZIBJmHg>

Šokant šį „vaisių šokį“, žodžiai ir judesiai kartojami paskui žaidimo vedėjus (žr. video pavyzdį).

Melón! (x2) Melón! Melón! Melón!
El baile de la fruta, el baile de la fruta!

Melón! Sandía! (x2) Melón! Sandía! Melón! Sandía! Melón! Sandía!

Melón! Sandía! Melocotòn! ...

Melón! Sandía! Melocotòn! Naranja! ...

Melón! Sandía! Melocotòn! Naranja! Un poquito para aqui, un poquito para acá! (x2)

Ging Gang Guli

Pavyzdys: <https://www.youtube.com/watch?v=rA1Ynm4cqTg>

Daugiau dainų pavyzdžių rasite prie [nuorody](#), o pradžiai galite pasimokyti Ging Gang Guli. Tai – klasikinė skautiška dainelė. Sakoma, kad ją sukūrė pats BP, kad į pirmąją pasaulinę skautų stovyklą (World Scout Jamboree), vykusią 1920 m., susirinkę skirtingomis kalbomis kalbantys skautai galėtų kartu dainuoti prie laužo.

Žodžiai:

Ging gang guli guli guli guli uača, ging gang gu, ging gang gu (2)

Heila, heila šeila, heila šeila heila ho-o-o!

Heila, heila šeila, heila šeila heila oo.

Šalivali šalivali šalivali šalivali

Umpa umpa umpa

KAIP SUSIPAŽINTI SU SKAUTAIS IŠ KITOS ŠALIES

Kai kurioms specialybės veikloms jums prireiks užmegzti ryšį su skautais iš kitos šalies. Tai – viena iš smagiausių specialybės dalių. Ir mažesniems, ir vyresniems patiks rašyti laiškus, patiems daryti ir siųsti atvirutes (gera proga su pačiais mažiausiais kartu nukeliauti į paštą ir sužinoti, kaip išsiųsti laišką ir kiek laiko jis keliaus iki šalies kitoje Žemės rutulio pusėje), galbūt pabendrauti su kitos šalies skautais per Skype, Google Hangout ar kitomis priemonėmis. Nebijokite kalbos barjero: blogiausių atveju visada pagelbės gestai. O vilkiukai laiškus gali bandyti rašyti ir lietuviškai (bet gražu išmokti bent jau pasisveikinimą kitos šalies kalba), tuomet vadovas ar vyresnieji gali šalia vilkų laiškų pridėti vertimą. Skautas visada ras išeitį :)

Bet kaip užmegzti pirmąjį kontaktą, jei draugovė, vadovai kol kas dar neturi tokių pažinčių?

- Paklauskite kitų vadovų, patyrusių ir vyresniųjų skautų, ypač tų, kurie yra dalyvavę kokiame nors skautiškame renginyje užsienyje: galbūt tarp jų atsiras turinčių draugų/kontaktų užsienio skautų organizacijose.
- Gera proga užmegzti kontaktų yra per [JOTA-JOTI](#).
- Paieškokite internete. [Scoutlink](#) puslapyje veikia nuolatiniai skautų iš viso pasaulio pokalbiai, galite pabandyti laimę ir socialiniuose tinkluose, pvz. [Scoutface](#). Kita vertus, ieškodami kontaktų internete būkite atsargūs: jei žmogaus nepažįstate asmeniškai, niekada nežinote, kas gali būti „kitoje ekrano pusėje“... Apie tai ypač svarbu pagalvoti, jei dalinsitės vaikų padarytomis nuotraukomis, filmukais.
- Saugesnis būdas – ieškoti kontaktų tiesiai per skautiškas organizacijas. Galite [nusiųsti LS Užsienio ryšių skyriui užklausą \(spauskite nuorodą\)](#), URS susisieks su įvairiomis organizacijomis ir, tikėkimės, pavyks surasti jūsų draugovei partnerius. Yra skautiškos organizacijos, kurios turi savo puslapius skautiškiems ryšiams užmegzti, pvz. Didžiosios Britanijos The Scout Association siūlo [užsiregistruoti](#), jei ieškote draugų DB.
- Nepamirškite ir to, kad kai kuriuose pasaulio regionuose veikia [Lietuvių skautų sąjunga](#), kurioje skautauja užsienyje gyvenantys lietuvių kilmės vaikai ir suaugusieji.

KAIP DALYVAUTI JOTA-JOTI

Jamboree-on-the-Air (JOTA) ir Jamboree-on-the-Internet (JOTI) yra kasmet trečiąjį spalio savaitgalį WOSM organizuojamas renginys, kai skautai iš viso pasaulio bendrauja tarpusavyje trumposiomis radijo bangomis arba internetu. JOTA-JOTI yra savaitgalis, kai pabendrauti su kitos šalies skautais yra paprasčiau nei kitu laiku. Daugelyje šalių vienetai organizuojasi savaitgalio trukmės stovyklas ar renginius: renka si būkle, stovyklavietėje ir leidžia laiką ne tik prie radijo ar kompiuteriu, bet ir susiorganizuoja smagių veiklų, kurios padeda jauniems žmonėms daugiau sužinoti apie pasaulinį skautų judėjimą, taip pat apie įvairias ryšio priemones bei jų panaudojimą.

Taigi JOTA-JOTI savaitgalis yra puiki proga surengti užsiėmimų iš ryšininko ir tarptautininko specialybės arba tiesiog pasidalinti įvairiomis veiklomis, kurios padeda ugdytis tarpkultūrinės kompetencijas. Per šį dienos arba savaitgalio renginuką galėtų būti organizuojami iššūkiai, veiklos skiltimis, paliekant laiko kiekvienam skautui pasėdėti prie radijo / interneto. Kad galėtumėte bendrauti trumposiomis radijo bangomis, jums [reikės radijo mėgėjo licenciją turinčio žmogaus pagalbos](#). JOTA savaitgalį eteryje dirba daugybė skautų stočių, tad pagauti vieną kitą tikrai neturėtų būti sunku. JOTI yra skirta specialiai platforma [ScoutLink](#), veikianti ir visus metus. Čia skautai gali jungtis į pokalbių kambarius, juose nuolatos

budi suaugę savanoriai, padedantys užtikrinti saugumą. Kai kurie vienetai taip pat susiorganizuoja Skype pokalbius: pavyzdžiui, galima iš anksto užmegzti ryšį su draugove kitoje šalyje ir sutartu laiku prisijungti prie Skype; vaikai galėtų prisistatyti, susipažinti, užduoti vieni kitiems klausimų, pamokyti vieni kitus skautiškų žaidimų ar dainų ir pan.

Kiekvienais metais JOTA-JOTI turi bendro pobūdžio temą, WOSM taip pat skelbia įvairių iššūkių ir veiklų pasiūlymų. Šiek tiek idėjų apie tai, ką galima veikti savo vieneto JOTA-JOTI renginyje, rasite ir šiuose straipsniuose:

- [„Metas ruoštis JOTA-JOTI 2013“](#)
- [„Ką veikti per JOTA-JOTI?“](#)
- [Sesės Lavijos JOTI įspūdžiai](#)
- [Sesės Dovelės JOTA įspūdžiai](#)

Dažnai žaidžiamas ir JamPuz žaidimas: kiekviena JOTA-JOTI dalyvaujanti bazė turi individualų kodą (JID). Prieš prasidedant renginiui, organizatoriai paruošia „bingo kortelę“. Per JOTA-JOTI susisiekę skautai renka vieni kitų JID kodus ir siekia užpildyti korteles. Taigi atsiranda azartas susisiekti su kuo įvairesnėmis šalimis ir su kuo daugiau skautų.

Registracijos į renginį nėra, tačiau po JOTA-JOTI savaitgalio kiekviena šalis teikia ataskaitą, todėl jei dalyvavote, parašykite LS Užsienio ryšių skyriui (International@skautai.lt) ir papasakokite, ką veikėte, su kiek ir kokių šalių susisiektė.

RANKDARBIŲ IDĖJOS

Jei mėgstate rankdarbiauti, pabandykite per sueigą pasidaryti dalykų, susijusių su įvairiomis kultūromis. Tegu skautai pasidomi to daikto istorija, panaudojimu, susipažįsta su tradiciniais raštais ar spalvomis ir jomis dekoruoja savo dirbinį. Štai keletas (iš daugybės) idėjų, ką galima išmėginti:

- **Origami:** be jokios abejonės, origami – tikrai puikus ir daugelio mėgstamas užsiėmimas! Galite ne tik lankstyti, bet ir susipažinti su [origami istorija](#), pamatyti, kaip dirba [origami meistrai](#). Internete rasite begalę aprašymų, filmukų, kurie padės išsirinkti paprastesnį ar sudėtingesnį origami lankstinį. Pavyzdžiui, su jaunesniaisiais skautais galite lankstyti paprastus [popierinius vilkus](#). Arba visi kartu išlankstykite (skautiška?) [leliją](#).
- Prie Japonijos temos taip pat tiks [pasigaminti žibintų](#) arba [vėduoklę](#).
- **Šešėlių teatras** senų senovėje buvo populiarus pramoga daugelyje pasaulio kraštų. Sužinokite apie [Indonezijos, Kinijos](#) šešėlių teatrą, patys pasigaminkite lėles, ekraną, sukurkite istoriją, pakvieskite brolius ir seses į vaidinimą.
- **Dekoratyviniai karpiniai** Kinijoje naudojami įvairiomis progomis. Kai kuriuos galima pasidaryti labai paprastai, pavyzdžiui, vadinamąjį [„dvigubos laimės“](#) ženklą, kuris dažniausiai naudojamas per vestuves. Sausvasarį daug Rytų Azijos šalių švenčia naujuosius metus – Pavasario šventę (tai, kas mūsųose dažnai vadinama „kinų naujaisiais metais“). Tai būtų nebloga proga pasigaminti [„sėkmės“](#) hieroglifą, kuris Kinijoje tradiciškai kabinamas ant durų apverstas aukštyn kojomis. Arba galite išsikirsti [„pavasari“](#). Kadangi skautai mėgsta mazgus, galbūt jums patiks ir [kiniški dekoratyviniai mazgai](#).

- Įvairūs instrumentai: net ir neturint specialių medžiagų ar išskirtinių įgūdžių, galima gana paprastai pasigaminti įvairių tradicinių instrumentų ir kartu susipažinti su pasaulio muzika. Pasidomėkite [būgnėliais](#), [dėžėmis](#), [būgnais](#), [lietaus lazdomis](#), [šekere](#), [gongais](#), [kachita dėžėmis](#), [didžeridu](#), [kalimba](#). Dekoruokite juos, pavyzdžiui, [maorių](#) raštais. Pasimokykite dainų arba pritarinkite jau žinomoms dainoms naujaisiais instrumentais.
- **Kaukės:** savitų kaukių turi daugybė tautų. Sužinokite apie jas, apie susijusias tradicijas ir pamėginkite pasigaminti patys. Kad ir primenančių Afrikos [žemyną](#).
- Meksikoje, Bolivijoje yra populiarūs tradicinės **„Ojo de dios“** („Dievo akys“), mūsųose kartais pavadinamos „mandalomis“. Jas pasigaminti taip pat [nesudėtinga](#).
- Skautai mėgsta žaisti indėnus, tad kodėl [nepasigaminus totemo stulpo?](#)
- Ganoje tradiciškai audžiami vadinamieji **kente audeklai**. Pakalbėjus apie šios tradicijos istoriją, kente pritaikymą šiais laikais, galima nesunkiai [pasidaryti savo kente iš popieriaus](#). Renkantis spalvas kente, reikėtų pamąstyti, ką jos reiškia darančiajam. Padiskutuokite, kaip kiekvienas galime suprasti spalvas skirtingai, kad spalvos kartais turi skirtingas reikšmes ir įvairiose kultūrose.

ĮVAIRIOS NUORODOS

Kitos valstybės, kultūros ir t.t.

- [Latvijos turizmo svetainė](#) (LT)
- [Lenkijos turizmo svetainė](#) (PL, ENG)
- [Baltarusijos oficiali svetainė](#) (BY, RU, ENG)
- [Įvairios pasakos](#) (LT)
- [Fairytale of the World](#) (ENG)
- [Ezopo pasakėčios](#) (LT)

Religija

- [World Religions for Kids](#) (ENG)
- [Prevailing world religions map \(religijų žemėlapis\)](#)
- [Places of Worship \(pictures\)](#) (ENG)
- [Places of Worship for different religions](#) (ENG)
- [Religija skautiškame judėjime](#) (ENG)

Skautiškos organizacijos ir skautai svetur

- [WOSM oficialus puslapis](#)
- [WAGGGS oficialus puslapis](#)
- [List of World Organisation of the Scout Movement members](#) (ENG)
- [The World Membership Badge \(apie WOSM lelijėlę\)](#) (ENG)
- [Europak](#)
- [EuroScoutInfo.com](#)
- [Rovernet.eu](#)
- Astrauskaitė, Jorė. „Pasaulio skautų konferencija Slovėnijoje“: [1](#), [Diena 0](#), [1 diena](#), [2 diena](#), [3 diena](#), [4 diena](#), [5 diena](#), [Vizija 2023](#), [Rezoliucijos](#) (LT)
- Leiputė, Beatričė. „WOSM įkūrimas ir trumpa istorija“ (LT)
- Leiputė, Beatričė. „WOSM struktūra ir LS narystė“ (LT/ENG)
- Leiputė, Beatričė. „14-toji Europos regiono skautų ir skaučių konferencija“ (LT)

Įspūdžiai iš svetur

- Alksninytė, Urtė. „Stovykla „Mazgas“ ir draugystės mazgų rišimo ypatybės“ (LT)
- Astrauskaitė, Jorė. „Ugandos skautai“ (LT)
- Astrauskaitė, Jorė. „Skautavimas Honkonge“ (LT)
- Astrauskaitė, Jorė. „Tiesiogiai iš Kanderštego skautų centro (KISC)“ (LT)

- Andrijauskaitė, Julija. [„Suomiškas skautavimas arba kaip sesės namą sau pasistatė“](#) (LT)
- Barcytė, Dovilė. [„... skauting pro život“](#) (LT)
- Dabrila, Povilas. [„Desantas Lenkijoje“](#) (LT)
- Dagytė, Laima. [„Popietės TV, 12 laida. Ką Lietuvoje veikia italas skautas?“](#) (ENG/LT)
- Gurskis, Titas. [„INTERCAMP 2015: Įspūdžiai iš Lenkijos!“](#) (LT)
- Gurskis, Titas. [„INTERCAMP 2015 dienoraštis“](#) (LT)
- Juškevičiūtė, Vaiva. [„Kelionė į Australiją: skautiška, tautiška, egzotiška!“](#) (LT)
- Kubiliūtė, Gabija. [„Didžiosios Britanijos skautės nuotykių Belgijoje“](#) (LT)
- Kubiliūtė, Gabija. [„Jamboree pėdsakai“](#) (LT)
- Laurinavičius, Darius. [„Offensyve of Lodz 2014“](#) (LT)
- Masiulytė, Algė. [„Tarpautinis skautavimas: kaip viskas prasideda?“](#) (LT)
- Mikriukov, Pavel. [„Kolyno miesto skautavimo receptas, arba svečiuose pas Čekijos skautus“](#) (LT)
- Milkevičiūtė, Akvilė. [„5 minutės su sese Rusne – apie skautavimą arti ir toliau“](#) (LT)
- Penkauskaitė, Urtė. [„Skautavimas prancūziškai“](#) (LT)
- Petruolytė, Urtė. [„Broliai ir sesės iš dviejų Atlanto vandenyno pusių“](#) (LT)
- Rakovas, Tomas. [„Emigruojantys paukščiai Vilkiijoje!“](#) (LT)
- Razgutė, Giedrė. [„Sveikė skautai“](#) (LT)
- Senkutė, Loreta. [„Skautavimas moderniam Arijos mieste – Singapūre“](#) (LT)
- Slavinskaitė, Rūta Marija. [„Roverway 2012“](#) (LT)
- Slavinskaitė, Rūta Marija. [„Kaip 40 britų skautų po Vilnių bėgiojo“](#) (LT)
- Slavinskaitė, Rūta Marija. [„Je ne parle pas français arba prancūzai skautai Kernavėje“](#) (LT)
- Šidlauskaitė, Eglė. [„O aš turiu draugą skautą Egipte“](#) (LT)
- Šidlauskaitė, Eglė. [„Happy New Year from scouts all over the world 2013“](#)
- Taraskevičiūtė, Birutė. [„Marijampolėje svečiavosi skautai iš Vokietijos“](#) (LT)
- Vyšniauskaitė, Gabija. [„Dzień dobry, Grunwald!“](#) (LT)
- Žukauskas, Aivaras. [„Užsienietiškas įžodis“](#) (LT)
- [„FRI:05 įspūdžiai tiesiogiai iš stovyklos“](#) (LT)
- [„ROVERWAY 06: JAMAM ITALIJA, arba mes ne pistoleris ir ne mačos“](#) (LT)
- [„Įspūdžiai iš Vilkiijos skautų projekto „Emigruojantys paukščiai““](#) (LT)
- [„Pasaulinės skautų stovyklos Švedijoje dienoraštis“](#) (LT)
- [„Pirmieji gyvi įspūdžiai iš Jamboree Švedijoje!“](#) (LT)
- [„Baltic Jamboree 2010 akimirkos“](#)
- [„Baltic Jamboree 2006“](#) (LT)
- [„Viskas apie YOUROPE Camp“](#) (LT)

Užsienio kalbos

- [„Budėk!“ įvairiomis kalbomis](#) (ENG)
- [How to Say Hello in Different Languages](#) (ENG)
- [How to Say Goodbye in Several Different Languages](#) (ENG)
- [Time for Kids Around the World](#) (ENG)

Tarptautinės organizacijos ir pan.

- [Lietuva ir tarptautinės organizacijos](#) (LT)
- [Jungtinių Tautų organizacija](#) (LT)
- [Visuotinė žmogaus teisių deklaracija](#) (LT)
- [Lietuvos nacionalinė UNESCO komisija](#) (LT)
- [UNICEF Lietuva](#) (LT)
- [European Youth Forum](#) (ENG)
- [Europos Sąjunga](#) (oficiali svetainė)
- [Europos jaunimo portalas](#) (LT)
- [ES žaidimai ir viktorinos](#) (LT)
- [Žaidimas „Pažinkime Europą!“](#) (LT)
- [Europos Sąjungos himnas](#) (LT)

Įvairūs filmukai

- [One World, One Promise](#)
- [Scouts in Action - South Africa](#)
- [Messengers of Peace filmukai](#)
- [World Scout Jamboree 2011 daina](#)
- [Scouting is Everywhere](#) (indų draugovės filmukas)
- [Kaip Kenijos skautai šventė Įkūrėjo dieną](#)
- [Apie skautus \(WSJ 2007\)](#) (ENG)
- [Skautai Hondūre](#) (ES)
- [Cub Scouts. Do Your Best. Have Fun Doing It](#)
- [Lenkų skautai dainuoja „Mano namai“](#)

Dainos

- [Taps \(„Ateina naktis“\)](#) (ENG)
- [Prancūzų katalikų skautų įžodžio daina](#) (FR)
- [Viena prancūzų katalikų jaunesniųjų skautų daina](#) (FR)
- [Scouting Spirit dainelė](#) (ENG)
- [This Little Scouting Light of Mine dainelė](#) (ENG)
- [Ispanijos skautų nufilmuoti žaidimai prie laužo](#)

- [Ivairios skautiškos dainos](#)
- [Shosholoza](#) (ndebele)
- [Sayiwela](#) (ndebele)
- [Siyahamba](#) (zulu, ENG)
- [Vent frais, vent du matin](#) (FR)
- [Dvi tarptautinės dainos Kalėdoms, Betliejaus taikos ugnies akcijai](#) ir ne tik
- [Anikuni](#) (ES / irokėzų); taip pat [čia](#) – tai daina, kuria Ispanijos skautai pradeda vakaro laužą
- [Nisa nisa](#) (senekai)
- [Shiva Shambo](#) (hindi)
- [Kwaheri](#) (swahili)
- [Europos Sąjungos himnas](#)
- [Kid Songs Around the World](#)

Teorinė medžiaga apie tarpkultūrinės kompetencijas

- [Developing intercultural competence through education](#) (Barrett, M., et al.) (ENG)
- [UNESCO Guidelines on Intercultural Education](#) (ENG)
- [Intercultural Competences. Conceptual and Operational Framework](#) (ENG)
- [Intercultural Competence Research Report](#) (SALTO) (ENG)

SKAUTIŠKAS LIETUVIŲ-ANGLŲ- PRANCŪZŲ KALBŲ ŽODYNĖLIS

„Budėk!“	„Be prepared!“	„Sois prêt!“
įžodis	promise	la promesse
įžodžio ceremonija	investiture	la cérémonie de promesse
skautybė	scouting	le scoutisme
skautų priesakai	Scout Law	La Loi scout

ŽMONĖS IR VIENETAI

draugininkas	unit leader, troop leader	(un) chef de troupe
draugininko pavaduotojas	assistant unit leader, assistant troop leader	(un) assistant du chef de troupe
draugovė	unit, troop	(une) troupe
jaunesnysis skautas (-ė), vilkiukas (-ė)	cub scout	(un) louveteau / (une) louvette, (une) jeannette
jūrų skautas	sea scout	(un) scout marin
paskiltininkas	assistant patrol leader	(le) second de patrouille
patyręs skautas (-ė)	venturer (JK – explorer)	(un) pionnier, (une) caravelle
skautas (-ė)	scout	(un) scout, (une) guide
skiltininkas	patrol leader	(le) chef de patrouille
skiltis	patrol	(une) patrouille
tuntas	group	(un) groupe
vadovas	scout leader	(un) chef
vyresnysis skautas (kai kuriose šalyse – nuo 16 m.)	Rover	(un) compagnon, (un) routier

VEIKLA

pastatyti palapinę	pitch a tent	monter une tente
patyrimo laipsnis	progress stage	
pionerija	pioneering	les installations
specialybė	challenge (badge), merit badge	(une) spécialité, (un) badge, (un) label
stovykla	camp	(un) camp
sueiga	assembly, meeting	(une) réunion
šūkis	cheer	(une) devise
užsiėmimas, veikla	activity	(une) activité
vakaro laužas	camp fire	(une) veillée scout

UNIFORMA

emblema / ženklas	badge	(un) insigne
geltona	yellow	jaune
įžadžio emblema / ženklelis	promise badge	l'insigne de promesse
kaklaraištis	necker, (scout) scarf	(un) foulard
karinis / strateginis žaidimas	wide game	
mova (kaklaraiščiui)	woggle	(une) bague de foulard
oranžinė	orange	orange
užsiėmimas, veikla	activity	(une) activité
vakaro laužas	camp fire	(une) veillée scout
renginio emblema / ženklas	event badge	
specialybės emblema / ženklelis	proficiency badge	
uniforma	uniform	l'uniforme
vyšninė (kaip pat. skautų kaklaraiščio)	maroon	bordeaux

DAIKTAI IR VIETOS

degtukas	match	(une) allumette
kirvis	axe	(une) hache
kompasas	compass	(une) boussole
kuprinė	rucksack, back-pack	(un) sac à dos
mazgas	knot	(un) nœud
palapinė	tent	(une) tente
pastovyklė	subcamp	
peilis	knife	(un) couteau
pjūklas	saw	(une) scie
skilties gairė	patrol pennant	(le) fanion de patrouille
skilties metraštinė	patrol record book	
vėliava	flag	(un) drapeau
virvė	rope	(une) corde
žemėlapis	map	(une) carte
žibintuvėlis	torch	(une) lampe de poche

SKAUTIŠKAS PASIKALBĖJIMŲ ŽODYNĖLIS LIETUVIŲ-ANGLŲ KALBOMIS

Kiek laiko skautauji?	How long have you been a scout?
Kaip vadinsi savo skiltį/draugovę?	What is the name of your patrol / troop?
Ką tau labiausiai patinka veikti skautaujant?	What is your favourite thing to do in scouts?
Ką dažniausiai veikiate per sueigas?	What do you usually do in scout meetings?
Kaip dažnai stovyklaujate?	How often do you go camping?

Kokios spalvos tavo kakalaraištis?	What colour is your scout scarf (ARBA necker)?
Kiek skautiškų specialybių turi?	How many activity badges have you earned?
Aš skautauju 5 metus.	I've been a scout for 5 years.
Vilkiuko įžodį daviau 2007 m.	I was invested in cubs in 2007.
Mūsų skiltis vadinasi „....“	Our patrol is called „....“
Per sueigas žaidžiame žaidimus, mokomės mazgų.	During meetings we play games and do knots.
Man patinka dainuoti lietuviškas dainas.	I like singing Lithuanian songs.
Man labai patinka strateginiai žaidimai stovyklose.	I really enjoy wide games in camps.
Vasarą turime savaitės trukmės stovyklą.	We have a week-long camp in the summer.
Mes gyvename palapinėse ir gaminame ant laužo.	We live in tents and cook on campfire.
Turiu virėjo, astronomo ir išlikėlio specialybes.	I have badges in cooking, astronomy, and survival skills.
Ilgiausias žygis, į kurįėjau, buvo 50 km.	The longest hike I've been on was 50 kilometres.
Lietuva – tai šalis Europoje.	Lithuania is a country in Europe.
Esame skautai iš Alytaus, miesto Lietuvoje.	We are scouts from Alytus, a city in Lithuania.
Aš – patyręs skautas.	I am a venture scout.
Tautinės stovyklos vyksta kas 5 metai.	National jamborees take place every 5 years.
Mano nacionalinė skautų organizacija - Lietuvos skautija	My national scout organisation is called Lithuanian Scouting.
Mano svajonė – nuvykti į pasaulinę skautų stovyklą!	My dream is to go to the World Scout Jamboree!